

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE

Štefanova ulica 2, 1501 Ljubljana

T: 01 428 40 00
F: 01 428 47 33
E: gp.mnz@gov.si
www.mnz.gov.si

GENERALNI SEKRETARIAT
VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
gp.gs@gov.si

Številka: 007-596/2013-29
Datum: 4. 2. 2014
EVA: 2013-1711-0070

ZADEVA: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o inšpekcijskem nadzoru – redni postopek (EVA: 2013-1711-0070) - PREDLOG ZA OBRAVNAVO	
1. Predlog sklepov vlade: Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12 in 47/13 - ZDU-1G) je Vlada Republike Slovenije na ... seji pod točko ... dne sprejela	
S K L E P	
Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o inšpekcijskem nadzoru - redni postopek (EVA: 2013-1711-0070) in ga posreduje Državnemu zboru Republike Slovenije.	
Tanja Šarabon GENERALNA SEKRETARKA	
Priloga: - predlog zakona	
2.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:	
- dr. Gregor Virant, minister za notranje zadeve - mag. Renata Zatler, državna sekretarka, Ministrstvo za notranje zadeve - Mojca Ramšak Pešec, generalna direktorica, Ministrstvo za notranje zadeve	
2.b Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu Državnega zbora:	
- dr. Gregor Virant, minister za notranje zadeve - mag. Renata Zatler, državna sekretarka, Ministrstvo za notranje zadeve - Mojca Ramšak Pešec, generalna direktorica, Ministrstvo za notranje zadeve - Štefka Korade Purg, višja sekretarka, Ministrstvo za notranje zadeve	
3. Gradivo se sme objaviti na svetovnem spletu:	DA

4.a Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem oziroma skrajšanem postopku v Državnem zboru RS z obrazložitvijo razlogov:		
/		
4.b Predlog za skrajšanje poslovnih rokov z obrazložitvijo razlogov:		
Gradivo naj obravnavajo delovna telesa vlade dne ... ter Vlada RS na seji dne....		
5. Kratek povzetek gradiva		
Predlog zakona dopolnjuje nekatere določbe veljavnega zakona glede načina dela in ukrepov inšpektorja z namenom zagotoviti njihovo večjo učinkovitost. Prav tako predlog zakona uvaja pravno podlago za pridobivanje osebnih podatkov na podlagi odločbe Vrhovnega sodišča RS, IV Ips 101/2008 ter sledi cilju smotrne porabe proračunskih sredstev z ukinitvijo inšpektorske značke.		
6. Presoja posledic		
a)	na javnofinančna sredstva v višini, večji od 40 000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	na usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	na gospodarstvo, posebej na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	na okolje, kar vključuje tudi prostorske in varstvene vidike	NE
e)	na socialno področje	NE
f)	na dokumenta razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> - na nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja, - na razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - na razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE
7. a Predstavitev ocene finančnih posledic, višjih od 40 000 EUR		
Zakon neposredno ne bo imel finančnih posledic za državni proračun in tudi ne vpliva na druga javna finančna sredstva.		
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic, nižjih od 40 000 EUR		
8. Predstavitev sodelovanja javnosti		
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja Gradivo je bilo 15. 10. 2013 objavljeno tudi na e-demokraciji.		DA
9. Predstavitev medresorskega usklajevanja		
Gradivo je bilo poslano v medresorsko usklajevanje: - ministrstvom		

- reprezentativnim združenjem občin
- reprezentativnim sindikatom
- informacijski pooblaščenec

Gradivo je obravnaval tudi Inšpekcijski svet in se seznanil z vsebino predloga sprememb zakona na sejah oktobra 2012, 29. 5. 2013 in 25. 9. 2013.

Datum pošiljanja: 14. 10. 2013

Gradivo je delno usklajeno

Z **Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti** uskladitev ni dosežena v delu, ki se nanaša na letni delovni načrt (novi 11.a člen) in glede konkretizacije omejitev opravljanja dejavnosti v zvezi z znanstvenim in pedagoškim delom inšpektorja, za katerega MNZ meni, da je ustrezno urejeno, zato spremembe 15. člena niso potrebne.

Pripombe **Ministrstva za infrastrukturo in prostor** so upoštevane, razen predloga za dopolnitev 19. člena z novim 3. odstavkom, ker ne gre za vsebino, ki bi jo urejal ZIN, ampak je po mnenju MNZ predlagana določba izvedbene narave, ki bi morala glede na vsebino biti zapisana v področnem predpisu. Prav tako ni upoštevan predlog Pomorske inšpekcije in Sindikata Kapitanije Slovenije glede spremembe petega odstavka 10. člena. Naloge iz drugega, tretjega in četrtega odstavka 10. člena ZIN so izključno organizacijske in administrativne narave, nikakor pa ne vsebinske, zato do morebitne kolizije vsebinskih odločitev pomorskega inšpektorja z odločitvami in navodili glede vsebine, ki se nanaša na delo inšpektorja, s strani predstojnika Uprave RS za pomorstvo, ne more priti.

Pripombe **Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo** so upoštevane v celoti.

Pripombe **Ministrstva za zdravje** niso bile upoštevane. Predlagana dopolnitev tretjega odstavka 3. člena odpravlja dileme za primere, ko bo lahko inšpektor izrekel vse ukrepe, ki jih določa ZIN, četudi področni zakon navaja le nekatere med njimi ali jih celo ne. V področnih zakonih so ukrepi inšpektorjev posebej izrecno določeni, v tem primeru bo inšpektor izrekel ukrep po posebnem predpisu. Na ta način se povečuje tudi učinkovitost inšpekcijskega nadzora, saj bo odslej jasno, da ima posamezna inšpekcija z zakonom določeno pristojnost ukrepati, če izrecno v posebnem predpisu ukrep za določeno kršitev ni predviden, je pa določen v ZIN-u. Na ta način se povečuje varstvo javnega interesa, kar pa je temelj pravne varnosti, saj vzpostavitev zakonitega stanja pomeni zaščito javnega interesa. Temu sledi tudi nova ureditev glede sankcioniranja prekrškov, saj se upošteva predlog novega 38. člena najprej kaznuje kršitelja po posebnem predpisu, šele nato po ZIN-u.

Pripombe **Ministrstva za kmetijstvo in okolje** k 8.

	<p>členu nismo upoštevali, saj menimo, da je določba iz jasna, njen namen pa je, da se vlagatelja le enkrat po končanem inšpekcijskem postopku na njegovo željo obvesti o sprejetih ukrepih. Namen določbe je v minimalizaciji administrativnih opravil inšpektorjev, ki niso neposredno povezane z opravljanjem njihovega strokovnega dela. Postopka izvedbe posebnih ukrepov inšpektorja predlog dopolnitve v 34. členu ne spreminja, zato pripomba k temu členu ni upoštevana. Glede na to, da se v končnem predlogu sprememb ZINa 19. člen ne dopolnjuje z novim odstavkom, je pripomba k 13. členu brezpredmetna.</p> <p>Pripombe in predlogi Ministrstva za finance so upoštevani v celoti razen predloga, da se rok za opravo strokovnega izpita za inšpektorja ne spremeni iz enega leta na šest mesecev, kar pa ni v skladu z dogovorom, sprejetem na Inšpekcijskem svetu.</p> <p>Pripombe Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport so upoštewane.</p> <p>Ministrstvo za kulturo na predlog zakona ni imelo pripomb.</p> <p>Pripombe in predlogi Ministrstva za pravosodje so večinoma upoštevani. V zvezi s pripombo glede vsebine službene izkaznice pojasnjujemo, da le-to ureja pravilnik in da se dosedanja ureditev v tem delu zakona ne spreminja. Pojasnjujemo še, da glede na to, da je predlagana dopolnitev sedanjega 38. člena z novim napovednim stavkom odpadejo dvomi glede določanja globe za isti prekršek.</p> <p>Gradivo je usklajeno tudi z Informacijskim pooblaščenecem v celoti.</p> <p>Pripombe Policijskega sindikata Slovenije v delu, ki se nanašajo na vrednotenje delovnega mesta inšpektorja in pogoje za delovno mesto inšpektorja, nismo upoštevali. ZIN je namreč sistemski procesni predpis, zaradi česar navedene vsebine ne sodijo vanj. Pripombe glede dopolnitve 4. in 5. člena ZIN, ki se nanašajo na varstvo javnega interesa nismo upoštevali, ker gre pri zaščiti javnega interesa za primarno nalogo inšpektorjev, kar je že poudarjeno z načeli ZINa.</p> <p>Na pripombe Skupnosti občin Slovenije je Ministrstvo za notranje zadeve odgovorilo 30. 10. 2013 z dopisom št. 007-1395/2012-JU/73.</p>
<p>10. Gradivo je lektorirano</p>	<p>NE</p>

11. Zahteva predlagatelja za		
a)	obravnavo neusklajenega gradiva	NE
b)	za nujnost obravnave	NE
c)	obravnavo gradiva brez sodelovanja javnosti	NE
12. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti		DA
13. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade		DA
14. Gradivo je pripravljeno na podlagi		
dr. Gregor Virant MINISTER		

Priloge:
- jedro gradiva

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O INŠPEKCIJSKEM NADZORU

– PRVA OBRAVNAVA

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

1.1. Ocena stanja

Zakon o inšpekcijskem nadzoru (v nadaljevanju: ZIN) je bil v Državnem zboru sprejet 11. junija 2002 in je sistemsko uredil izvajanje inšpekcijskega nadzora. Prisilna narava inšpekcijskih ukrepov omogoča sistemski nadzor nad spoštovanjem predpisov, hkrati pa tudi varstvo pravic in pravnih koristi posameznikov, ki so jim bile priznane z zakoni in drugimi predpisi. Glavni cilj ZIN-a je povečanje učinkovitosti in usklajenosti delovanja inšpekcij, transparentnost in usklajenost delovanja s splošnimi načeli delovanja javne uprave, kar je ZIN dosegel z enotno ureditvijo inšpekcijskih pooblastil in inšpekcijskih ukrepov, organizacije in samostojnosti inšpekcijskih služb, inšpekcijskega postopka, položaja inšpektorjev in koordinacije dela inšpekcijskih služb preko Inšpekcijskega sveta.

Leta 2007 je bila sprejeta novela ZIN, ki pa ni posegla v veljavna načela inšpekcijskega nadzora. Z novelo se je okrepila koordinativna vloga delovanja inšpekcijskih služb, in sicer preko Inšpekcijskega sveta, ki ga vodi minister, pristojen za upravo, in ki je hkrati tudi predlagatelj skupnega letnega poročila Vladi Republike Slovenije o delu inšpekcijskih služb. Nadalje se je z novelo uskladila organiziranost, delovanje in status inšpekcij kot tudi inšpektorjev s sistemom javnih uslužbencev, natančneje so opredeljene pristojnosti in odgovornosti glavnih inšpektorjev oziroma drugih predstojnikov organov, znotraj katerih se izvajajo naloge inšpekcijskega nadzora, in sicer v smislu usmerjanja in načrtovanja dela ter poročanja o realizaciji letnih planov dela oziroma o izvedenih inšpekcijskih postopkih. Natančneje so opredeljene tudi vsebine in postopek opravljanja strokovnega izpita za inšpektorja. Vsebina je bolj jasno določena, upoštevana pa je tudi sprememba zakona, ki ureja sistem javnih uslužbencev, v katerem so bile črtane določbe glede drugih strokovnih izpitov, posamezni strokovni izpiti pa se uredijo v področnih zakonih. S spremembo zakona s bile usklajene tudi določbe glede prekrškov, predvsem v delu, ki se nanaša na možnost izrekanja sankcij.

Izvajanje zakona in tudi izvajanje inšpekcijskega nadzorstva je v praksi pokazalo, da bi bilo treba določene določbe in ukrepe dopolniti tako, da bodo jasnejše in da bo na njihovi podlagi možno učinkoviteje izvajati in koordinirati inšpekcijski nadzor.

1.2. Razlogi za sprejem zakona

V zaostrenih javno finančnih razmerah ter ob upoštevanju usmeritev glede delovanja uprave kot učinkovitega in kakovostnega servisa za uporabnike storitev mora tudi delovanje inšpekcijskih služb postati še bolj učinkovito. Za zagotovitev učinkovitejšega delovanja je treba dopolniti nekatere določbe zakona, ki urejajo ukrepe inšpektorjev. Inšpektorati namreč že dalj časa opozarjajo na pomanjkljivo ureditev pri preganjanju sive ekonomije. Nadzor na področju sive ekonomije je že doslej potekal poleg neposrednega dela posameznih inšpekcij tudi z različnimi usklajenimi aktivnostmi, na podlagi sprememb zakona pa bo usklajeno delo inšpektorjev temeljilo na letnem planiranju dela, o čemer se bo predhodno seznanila tudi vlada.

Na podlagi odločbe Vrhovnega sodišča RS, IV Ips 101/2008, ki je v obrazložitvi zapisalo, da drugi odstavek 19. člena Zakona o inšpekcijskem nadzoru ni ustrezna pravna podlaga za pridobivanje in obdelovanje osebnih podatkov, za posredovanje in obdelovanje katerih je sicer potrebna izrecna zakonska podlaga, je treba to določbo dopolniti tako, da bo jasno, da lahko inšpektor zahteva posredovanje tudi osebnih podatkov pri pravni ali fizični osebi, pri kateri ne

opravlja inšpekcijskega nadzora, vendar pa le-ta razpolaga s podatki, ki bi bili bistven dokaz v inšpekcijskem postopku.

Predlagana novela zakona podobno kot večina zakonov, ki urejajo organizacijo in delo organov državne uprave, sledi cilju smotrne porabe sredstev ter zasleduje namen, da se s čim manjšim obsegom proračunskih sredstev doseže čim večji učinek pri izvajanju materialne zakonodaje. Zaradi tega je treba tudi na področju izvajanja inšpekcijskega nadzora zmanjšati stroške poslovanja inšpektorjev na način, da je zanje čim manj moteč, poleg tega pa je pomembno, da ukrepi, s katerimi bo zakonodajalec zmanjšal stroške poslovanja, ne posežejo v temeljna pravila neodvisnosti in samostojnosti inšpekcijskih služb.

Tudi v inšpekcijskih službah je treba upoštevati omejitve, ki izhajajo iz javno finančnega stanja, zaradi česar je za zagotavljanje učinkovitega delovanja inšpekcijskih služb treba iskati drugačne rešitve. Upošteva se navedeno tako v okviru kadrovske možnosti predlagani zakon na predlog inšpekcijskih služb skrajšuje tudi rok za opravo strokovnega izpita za inšpektorja, in sicer z enega leta na šest mesecev. Tako bo krajši rok omogočil polno izvajanje inšpekcijskih pooblastil takoj po opravljenem izpitu, kar pomeni časovno prejš, kot je to bilo možno do sedaj. Skrajni rok za opravo strokovnega izpita je premaknjen iz enega leta na šest mesecev, posledica neoprave tega izpita pa je premestitev po postopku, kot je urejen za premestitev javnega uslužbenca iz poslovnega razloga.

2. CILJI, NAČELA IN POGLABITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1. Cilji predloga zakona

Cilji, ki jim sledijo predlagane spremembe zakona in ki naj omogočijo učinkovito izvajanje nalog inšpekcijskega nadzora kot nadzora nad zakonitostjo dela so:

- vzpostavitev pravne podlage za pridobivanje osebnih podatkov od oseb, zoper katere se ne vodi inšpekcijski postopek:

Zaradi upoštevanja stališča Vrhovnega sodišča RS, izraženega v sodbi IV Ips 101/2008, je dopolnjen 19. člen zakona tako, da bo nedvoumno jasno, da lahko inšpektor od pravnih in fizičnih oseb, zoper katere se sicer postopek ne vodi, poleg ostalih dokazov in podatkov zahteva tudi podatke osebne narave. Sodišče je namreč v zadevi pridobivanja osebnih podatkov od osebe, zoper katero se ni vodil inšpekcijski postopek na zahtevo Informacijskega pooblaščenca ugotovilo, da tako Zakon o inšpekcijskem nadzoru kot tudi Zakon o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 46/04 in spremembe) ne določa, da se smejo pridobivati osebni podatki tudi od pravnih in fizičnih oseb, zoper katere se ne vodi inšpekcijski postopek. Razlog za takšno ureditev je izvedba inšpekcijskega nadzora, katerega natančna in utemeljena izvedba je tudi v javnem interesu.

- povečanje učinkovitosti dela inšpekcij:

Inšpekcijski nadzor predstavlja pomembno upravno funkcijo, saj zagotavlja na eni strani nadzor nad izvrševanjem sprejetega pravnega reda, na drugi strani pa nudi povratne informacije, ki omogočajo upravi, da se seznanijo z učinki predpisov ter oblikuje sprejete ukrepe in morebitne spremembe. Prisilna narava inšpekcijskega dela zagotavlja spoštovanje predpisov, in varuje pravice in pravne koristi posameznikov, ki so jim bile priznane z zakoni in drugimi predpisi. Tudi zato se predlaga, da inšpektor prijavitelja o svojih ukrepih obvesti najkasneje po opravljenem nadzoru in sprejetem zadnjem ukrepu. Na ta način se bo racionaliziralo delo inšpektorjev ter poudarilo njihovo strokovno delo, hkrati pa zmanjšala njihova administrativna obremenjenost.

Za učinkovitost dela je pomembno, da javni uslužbenec, ki sklene pogodbo o zaposlitvi na delovnem mestu inšpektor ali pa so nanj premeščeni, čim prej prične opravljati svoje delo, kar pa ni možno brez izpolnitve vseh pogojev za zasedbo delovnega mesta, kamor spada tudi uspešno opravljen inšpekcijski izpit. S tem namenom se skrajšuje rok za opravo tega izpita, hkrati pa se urejajo tudi posledice, če javni uslužbenec izpita ne opravi.

Z istim ciljem se uvaja tudi letni delovni načrt posamezne inšpekcije, ki bo povečal koordinativno delovanje vseh inšpekcij. Med ukrepi inšpektorja se na novo izrecno določa tudi možnost t.i. navideznega nakupa, na način, da se inšpektor šele po nakupu izkaže s službeno izkaznico.

- *racionalizacija poslovanja inšpektoratov:*

Inšpektorji kot uslužbenci z javnim pooblastilom so se v postopkih inšpekcijskih nadzorov doslej identificirali tudi s službeno značko. Upošteva načelo smotrne porabe proračunskih sredstev ter že predpisano novo obliko službene izkaznice, inšpektorska značka za identifikacijo ob inšpekcijskem pregledu ni več potrebna in se zato ukinja, do izdaje izkaznice pa se bo inšpektor odslej lahko identificiral v postopku inšpekcijskega nadzora tudi s pisnim pooblastilom predstojnika, glavnega inšpektorja.

- *konkretizacija letnega delovnega načrta:*

Predlog zakona določa tudi vsebino letnega delovnega načrta posamezne inšpekcije, katerega struktura se opredeli glede na vsebino, obseg in področja dela nadzora inšpekcije. Pri določanju vsebine se upoštevajo tudi ugotovitve inšpektorjev v že izvedenih inšpekcijskih postopkih, ugotovitve drugih organov v zvezi z zavezanci, vrste in število prijav ter druge okoliščine, na katerih lahko temelji inšpekcijski nadzor.

2.2. Načela predloga zakona

Temeljna načela zakona se tudi s predlaganimi spremembami in dopolnitvami ne spreminjajo. Ohranja se načelo samostojnosti delovanja inšpekcij, kot tudi načelo varstva javnega interesa, javnosti ter sorazmernosti pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora. V ničemer se ne spreminja organizacija inšpekcij.

Prav tako predlagane rešitve ne posegajo v samostojnost inšpektorjev pri izvajanju nalog inšpekcijskega nadzora, saj sodijo načela zakonitosti, strokovnosti in samostojnosti med temeljna načela delovanja uprave in so vključena tako v zakon, ki ureja delovanje državne uprave kot sistem javnih uslužbencev, ter v zakon, ki ureja splošni upravni postopek.

2.3. Poglavitne rešitve

Na področju izvajanja inšpekcijskega nadzora ter pridobivanja podatkov v zvezi z njimi so zaradi pomanjkljive zakonske ureditve v praksi pojavile nekatere težave, zato predlog vključuje rešitve, ki bodo po mnenju predlagatelja te težave odpravile.

Kot je v svoji odločbi ugotovilo Vrhovno sodišče RS, je določba zakona glede pridobivanja osebnih podatkov od fizičnih in pravnih oseb, ki sicer niso stranke v inšpekcijskem postopku vendar pa s temi podatki razpolagajo pomanjkljiva, zaradi česar je treba natančno določiti, da je v teh primerih od navedenih oseb, zaradi interesov izvedbe inšpekcijskega nadzora, mogoče pridobivati tudi osebne podatke.

Predlog zakona širi obseg veljavnosti ZIN v celoti tudi za Inšpektorat RS za obrambo. Inšpektorat namreč izvaja nadzor v poveljstvih in enotah Slovenske vojske, državnih organih, organih lokalnih skupnosti ter organih v sestavi in notranjih organizacijskih enotah ministrstev, gospodarskih družbah, zavodih in drugih organizacijah, ki so dolžne izvajati obrambne priprave, gospodarskih družbah, zavodih in drugih organizacijah, ki obravnavajo tajne podatke z obrambnega področja, gospodarskih družbah, ki opravljajo proizvodnjo in promet z vojaškim orožjem in opremo, projektnih, delovnih in začasnih skupinah ter komisijah ministrstva. Zaenkrat so delovna področja in naloge inšpektorata opredeljena v 86. in 87. člen Zakona o obrambi, 42.a člen Zakona o tajnih podatkih in 45. člen Zakona o prekrških, ter v ZIN v delu, ki se uporablja za oblike notranjega upravnega nadzora nad poslovanjem državnih organov in organov lokalnih skupnosti. Glede na to, da inšpektorat ne izvaja le upravnega notranjega nadzora, ampak tudi nadzor nad gospodarskimi družbami in samostojnimi podjetniki, je predlog utemeljen.

Hkrati se predlaga tudi razširitev veljavnosti organizacijskih določb v celoti tudi na upravno inšpekcijo, inšpekcijo za sistem javnih uslužbencev, inšpekcijo za plače v javnem sektorju in proračunsko inšpekcijo.

Predlaga se skrajšanje roka za opravo izpita za inšpektorja in sicer iz enega leta na šest mesecev. V interesu inšpektoratov je namreč, da novo zaposleni javni uslužbenci ali

premeščeni javni uslužbenci, ki še niso opravili strokovnega izpita za inšpektorja, čim prej izpolnijo pogoj za začetek opravljanja dela na delovnem mestu, kjer se kot pogoj za zasedbo delovnega mesta zahteva opravljen strokovni izpit za inšpektorja. Hkrati se predlaga tudi dopolnitev določbe glede posledic neoprave strokovnega izpita za inšpektorja.

Glede izvajanja pooblastil inšpektorjev se na predlog nekaterih inšpektoratov zakon dopolnjuje tudi z možnostjo navideznega nakupa blaga ali storitve. Kot primer navajamo neizdajanje računov za prodano blago ali opravljene storitve, kar predstavlja težavo, s katero se inšpektorji srečujejo že vrsto let, nadzor nad tovrstno sivo ekonomijo pa bi lahko inšpektorji učinkovito vršili na način, da se inšpektor identificira kršitelju po storjeni kršitvi predpisov. Na ta način zbiranja podatkov o domnevni kršitvi se bo ponudnik blaga in storitev identificiral, hkrati pa se bo tudi neposredno ugotovilo dejansko stanje ter s tem možnost ukrepanja. Na ta način pravice zavezancev nikakor ne bodo kršene ali kakorkoli drugače prizadete. Zavezanci se bodo morali v nadaljevanju postopka izjaviti o vseh dejstvih in okoliščinah, ki so pomembne za nadaljnjo odločanje v postopku inšpekcijskega nadzora.

Nadalje se z namenom smotrne porabe proračunskih sredstev ukinja inšpekcijska značka, uvaja pa možnost identificiranja inšpektorja s pisnim pooblastilom predstojnika, glavnega inšpektorja do izdaje inšpektorske izkaznice. Hkrati se v prehodnih določbah spreminja druge predpise, ki urejajo značke inšpektorjev.

Praksa dela inšpekcijskih služb je pokazala, da je treba racionalizirati delo inšpektorjev. S tem namenom se uvaja letni delovni načrt, ki bo temeljil na načelu izvrševanja skladnosti inšpekcijskih pregledov. Letni delovni načrt bo tako na temelju ocene tveganja za posamezno področje ter upošteva javni interes, ki ga posamezna inšpekcija varuje, pripravil letni delovni načrt, pri čemer pa bo treba upoštevati tudi ugotovitve drugih inšpektoratov in organov v že izvedenih inšpekcijskih in drugih postopkih v zvezi z zavezanci, kot tudi vrsto in število prijav ter druge okoliščine, na katerih temelji inšpekcijski nadzor. Na ta način se bodo morale informacije oziroma pomembni podatki, ki se tičejo druge inšpekcije, sistematično izmenjevati. Boljše sodelovanje in usklajevanje dela inšpektoratov bo vplivalo na izboljšanje uspešnosti in večje učinkovitosti. Letno planiranje dela bo omogočilo usklajen pristop za izvedbo inšpekcijskih pregledov, še posebej, ker se bo z letnimi plani dela posameznih inšpekcij seznanila vlada na predlog pristojnega ministra.

Dodatno bo k racionalizaciji dela inšpektorjev pripomogla tudi predlagana sprememba na področju komuniciranja z vlagatelji v postopku. Na podlagi predlagane dopolnitve določbe, ki ureja stranke v postopku, bo inšpektor vlagatelja obvestil o svojih ukrepih le enkrat, in sicer po opravljenem inšpekcijskem nadzoru in sprejetem zadnjem ukrepu oziroma po ustavitvi inšpekcijskega postopka.

Zaradi jasnosti glede odrejanja ukrepov inšpektorja za odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti je treba dopolniti tudi določbo, ki ureja to področje, in sicer tako, da bo jasno, da lahko inšpektor ustrezne ukrepe odredi le na podlagi in v skladu z ZIN ali drugim zakonom.

Kazenski določbi sta preoblikovani in usklajeni z Zakonom o prekrških, odpravlja pa se tudi dvome inšpektorjev pri določanju globe v primerih, ko je ta za isto dejanje, vendar v drugačni višini določena v posebnem zakonu.

a) Normativna usklajenost predloga zakona:

Zakon je usklajen z obstoječim pravnim redom in splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in z mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo.

b) Usklajenost predloga predpisa:

Predlog zakona je bil posredovan v usklajevanje ministrstvom, reprezentativnim združenjem občin, reprezentativnim sindikatom in objavljen na e-demokraciji.

c) Povzetek Poročila o sodelovanju javnosti pri pripravi predloga zakona:

V postopku priprave predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o inšpekcijskem nadzoru javnost ni sodelovala.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlagane spremembe ne bodo dodatno obremenile državnega proračuna in druga javna finančna sredstva.

Predlagatelj ocenjuje, da bodo na podlagi predlaganih sprememb zakona, s katerim se bodo zmanjšala sredstva za materialno poslovanje inšpektoratov zaradi ukinitve inšpekcijskih značk, finančni učinki pozitivni. (Zadnje javno naročilo izdelave službenih značk s priloženim ovojem preko Agencije RS za javna naročila v letu 2012 je bilo ocenjeno na 16.000 €.)

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlog zakona ne bo zahteval dodatnih proračunskih ali drugih javnofinančnih sredstev.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Pri pregledu ureditve inšpekcijskega nadzora v drugih pravnih sistemih je potrebno upoštevati različnost teh ureditev, predvsem z vidika organizacijske strukture in obsega državne uprave kot tudi z vidika razdelitve funkcij in pristojnosti znotraj tipičnih organov državne uprave (kot jih razumemo v našem sistemu) in znotraj širšega javnega sektorja.

Zakon sicer ni predmet usklajevanja s pravom Evropske unije.

V nadaljevanju predstavljamo nekatere primerljive institute glede delovanja inšpekcijskih služb, kot jih bo uredila novela Zakona o inšpekcijskem nadzoru, in sicer:

Na **Nizozemskem** večina inšpektoratov spremlja skladnost predpisov na različnih področjih dela. O tem redno poroča v letnih poročilih. Spremljanje se izvaja na podlagi inšpekcijskih pregledov, uporabljajo pa tudi informacije z drugih virov, kot na primer Statistični urad (CBS) ali Nizozemski inštitut za okoljsko zdravje (RIMV). Inšpektorji predstavijo letni inšpekcijski plan ali večletni inšpekcijski plan. Večina inšpektoratov ima določene prioritete dela za prihodnje obdobje.

Glede izpolnjevanja pogojev za zasedbo delovnega mesta inšpektorja se razvija se skupni katalog funkcij (z minimalnimi pogoji, kompetencami, plačo, itd) za vse javne uslužbenke z osrednjo vlado, ki bo postal obvezen. Nekateri inšpektorati so že uvedli nov model. Katalog vsebuje 5 različnih inšpektorskih profilov. Namen tega kataloga je, da se za enako funkcijo prejema enako plačo, pri čemer so potrebne primerljive minimalne kvalifikacije in kompetence. Odgovornost posameznega inšpektorata je, da skrbi za usposobljenost inšpektorjev, če je potrebno pa poskrbijo za primerno izobraževanje. Pogoj za delo inšpektorja je uspešno opravljen izpit.

Inšpekcijski svet večinoma izvaja splošna izobraževanja, ki so na voljo vsem inšpektoratom.

Inšpektor se identificira z uradno izkaznico, nekateri inšpektorji imajo tudi uniforme (večinoma brezrokavnike ali majice), ki jih zagotovi inšpektorat, z znakom inšpektorata. Le cariniki so polno uniformirani. Inšpektorji, ki opravljajo inšpekcijski nadzor v podjetjih, imajo večinoma službene vizitke z znakom inšpektorata.

V **Albaniji** področje inšpekcijskega nadzora ureja Inšpekcijski zakon Republike Albanije. Centralni inšpektorat sprejme pravila za splošne kazalce učinkovitosti in kvalitete inšpekcijske aktivnosti in evalvacijske kriterije, pripravi letno poročilo in ga predloži v potrditev svetu ministrov. Trenutno so v fazi formaliziranja indikatorjev učinkovitosti. Centralni inšpektorat sprejme tudi specifične pogoje glede izobrazbe inšpektorjev za državne in lokalne inšpektorate,

ter izvaja začetna in periodična testiranja inšpektorjev. Državni in lokalni inšpektorji so se dolžni usposabljanje in pred zaključkom poskusne dobe opraviti poklicni test ter periodično testiranje. Začetne in periodične teste organizira centralni inšpektorat. Z inšpektorjem, ki ne opravi začetnega testa po koncu poskusne dobe, se delovno razmerje ne nadaljuje. Inšpektor je premeščen na drugo delovno mesto, če ne opravi periodičnega testa. V okviru disciplinskega postopka, kot ga določa uslužbenska zakonodaja, sprejme inšpektorjev neposredno nadrejeni odločitev o odstranitvi inšpektorja. Minimalni izobrazbeni pogoj za inšpektorja je univerzitetna izobrazba.

Inšpektor se pri svojem delu identificira z značko, ki jo za državne inšpektorje izda centralni inšpektorat, za lokalne inšpektorje pa izvršni organ lokalne skupnosti.

V **Italiji** je sistem razdeljen na dva dela: na sistem nadzora v javni upravi in na inšpekcijsko nadzorstvo. Sistem nadzora v javni upravi obsega dve osnovni vrsti kontrol: notranje kontrole, ki jih izvajajo posamezni organi javne uprave, in zunanje kontrole, ki jih opravlja računsko sodišče, organ, predviden v 100. členu Ustave Italijanske republike. Nadzor, ki ga izvaja računsko sodišče, obsega predhodno kontrolo zakonitosti aktov vlade in organov javne uprave ter naknadno kontrolo državnega proračuna, proračuna organov javne uprave in drugih subjektov, ki za svoje redno poslovanje uporabljajo javna sredstva. Nadzorstvena pristojnost računskega sodišča velja tudi za decentralizirane organe javne uprave (dežele, pokrajine in občine) s ciljem preverjanja spoštovanja meril, ki zagotavljajo notranjo stabilnost Italije, in tistih, ki izhajajo iz članstva v Evropski uniji (sedmi odstavek 7. člena zakona št. 131 z dne 5. junija 2003).

Notranje kontrole organov javne uprave opredeljuje 1. člen zakonodajnega odloka št. 286 z dne 30. julija 1999, ki predvideva štiri vrste kontrol, in sicer nadzor pravilnosti poslovanja in računovodenja (2. člen), nadzor upravljanja (4. člen), ocenjevanje dela vodstvenih delavcev (5. člen) in presoja in strateška kontrola (6. člen).

Te določbe so obvezne za ministrstva, dežele jih uporabljajo v okviru svoje avtonomije, medtem ko velja za druge organe javne uprave glede uporabe teh določb izjema, če to ne vpliva na spoštovanje načela ločevanja med politično usmeritvijo in upravnim poslovanjem. Nadzor pravilnosti poslovanja in računovodenja izvajajo v ta namen znotraj posameznih enot javne uprave oblikovani organi in zlasti organi, pooblašteni za računovodsko revizijo, ter inšpekcijske službe. Kar zadeva načine kontrole, je treba pri opravljanju pregledov spoštovati splošna načela, ki veljajo za revizijo podjetij, »če jih je mogoče uporabiti za javno upravo«. Če so med kontrolo ugotovljena dejstva, zaradi katerih je bilo oškodovano državno premoženje, jih je treba prijaviti računskemu sodišču. V okviru nadzora upravljanja se preverja učinkovitost in ekonomičnost dela naprave z namenom optimizacije odnosa med stroški in rezultati. Izvajajo ga posebne službe, njegov cilj pa je določiti optimalno uporabo človeških in materialnih virov. Ocenjevanje dela vodstvenih delavcev se presoja izvaja enkrat letno, njen cilj pa je opredeliti rezultate, ki jih je dosegel vodstveni delavec, tudi z namenom izplačila nagrade. Namen strateške kontrole je preveriti, ali so programi dejavnosti skladni s cilji politične usmeritve, ki jih je opredelil pristojni organ. Služba, pooblaščen za izvajanje teh kontrol in imenovana služba za »notranji nadzor«, vsako leto pripravi poročilo s predlogi za izboljšanje dela javne uprave. Z uredbami predsednika Ministrskega sveta so določeni načini za oblikovanje »listin o storitvah«, namenjenih varstvu pravic uporabnikov, in načini nadomestil, do katerih so ti upravičeni, če standardi kakovosti upravnih storitev niso spoštovani. Te obveznosti so zavezujoče tudi za dežele in lokalne organe.

S tem v zvezi poudarjamo, da usklajeno zakonsko besedilo, ki vsebuje določbe o delu zaposlenih v javni upravi, ločuje med nalogami, za katere je pristojen vladni organ (ministri in podsekretarji) in za katere je značilna politična usmeritev, kjer gre za opredelitev ciljev in programov, ter nalogami vodstvenih delavcev, ki se nanašajo na sprejemanje aktov in upravnih odločb ter finančno vodenje (4. in 14. člen zakonodajnega odloka št. 165 z dne 30. marca 2000).

Predsedstvo ministrskega sveta

S ciljem zagotoviti splošen nadzor nad delom javne uprave deluje v okviru splošnih vladnih služb, pri Oddelku za javno upravo Predsedstva ministrskega sveta, poseben inšpektorat, ki za

svoje delo neposredno odgovarja pristojnemu ministru. Ta inšpektorat izvaja nadzorstvene naloge in preverja, ali je delovanje organov javne uprave skladno z načeli nepristranskosti in dobrega poslovanja z namenom zagotavljanja preglednosti in učinkovitosti dela javne uprave, pri čemer namenja poseben poudarek izvajanju reform, namenjenih poenostavitvi upravnih postopkov, ter spoštovanju določb, ki se nanašajo na kontrolo stroškov. Dejavnost v osnovi obsega tri vrste nadzora: kontrolo – po dogovoru z Glavnim državnim računovodstvom – porabe sredstev pri organih javne uprave, izbranih naključno/vzorčni pregled ali na podlagi objektivnih indikacij; preverjanje – v sodelovanju s Finančno policijo in ob upoštevanju pravil nezdružljivosti funkcij, sočasnega opravljanja funkcij in nalog – pravnega prevzemanja nalog uslužbencev v javni upravi; nadzor – v luči postopkovnih pravil in torej ob spoštovanju načel preglednosti in učinkovitosti – nad pravočasnim in pravilnim odzivanjem javne uprave (še posebej, ko gre za izvajanje reform za poenostavitev upravnih postopkov), v skladu s predpisi.

Inšpekcijska dejavnost posameznih organov javne uprave

Zakonodajni odlok št. 124 z dne 23. aprila 2004 o racionalizaciji inšpekcijskih nalog na področju dela in socialnega zavarovanja je posameznim organom dodelil naslednje pristojnosti:

- Ministrstvo za notranje zadeve je pristojno za nadzor nad usklajevanjem in vodenjem služb za javni red in varnost;
- Lokalni zdravstveni zavodi/ASL so pristojni za področje zdravja in varnosti na delovnem mestu;
- Ministrstvo za delo in socialne politike je – kar zadeva pobude za preprečevanje dela in zaposlovanja na črno – pristojno za nadzor na področju delovnih razmerij, vključno z nadzorom upoštevanja kolektivnih delovnih pogodb in zakonodaje s področja socialnega zavarovanja.

Osebe inšpekcijskih organov mora spoštovati »kodeks obnašanja zaposlenih v javni upravi« (odlok ministra za javno upravo z dne 28. novembra 2000) tako kot vsi javni uslužbenci, poleg tega pa mora upoštevati Uredbo o inšpekcijskih dejavnostih Oddelka za javno upravo z dne 2. julija 2002. Ta uredba vsebuje glavne smernice, ki jih mora pri opravljanju inšpekcijskih pregledov spoštovati osebe. Določa namreč načine izvajanja pregleda (ki temeljijo na sodelovanju, medsebojnem spoštovanju, takšnem vodenju postopka, ki kar najmanj moteče posega v opravljanje dejavnosti subjekta, ki je predmet pregleda), deontološka načela (nepristranskost, samostojnost pri presoji, strogo varovanje zasebnosti) in izobrazbo, strokovnost ter sposobnosti inšpektorja.

V nadaljevanju navajamo nekaj primerov inšpekcijskih kontrol, ki jih opravljajo določeni organi javne uprave.

Ministrstvo za delo in socialne politike

Posebej temu namenjena Glavna direkcija za inšpekcijsko dejavnost usklajuje inšpekcijske preglede na področju socialnega zavarovanja in dela, ki jih izvajajo tudi pokrajinski uradi. Inšpekcijske preglede izvaja osebe, zaposlene pri ministrstvu, ki »znotraj omejitvev, ki jih predvidevajo naloge, za katere so pooblaščen ... delujejo tudi v funkciji uradne osebe sodne policije«. V tem smislu imajo inšpektorji pristojnosti pridobivanja obvestil o kaznivem dejanju in posredovanja te-teh državnemu tožilstvu, opravljanja preiskovalnih dejavnosti (odkrivanja dokaznih elementov in storilcev kaznivih dejanj) in zagotavljanja dokaznih elementov (seznanjanje z dejstvi, preverjanje in zbiranje podatkov o krajih, stvareh, osebah).

Nadzor na področju socialnega zavarovanja izvajajo tudi inšpektorji zavodov za socialno zavarovanje in varstvo delavcev (Državni zavod za socialno zavarovanje/INPS, Državni zavod za zavarovanje proti nesrečam pri delu/INAIL). Vendar pa osebe teh zavodov, ki opravljajo inšpekcijske preglede (za razliko od inšpektorjev za delo pri ministrstvu), nima funkcije uradne osebe sodne policije. Nadaljnji inšpekcijski preglede se lahko po predhodnih usklajevanjih med Ministrstvom za delo in omenjenimi zavodi ter tudi lokalnimi zdravstvenimi zavodi izvajajo na podlagi posebnih ciljno usmerjenih programov, skupnih izobraževalnih pobud in z oblikovanjem povezanih operativnih enot. Sporazumi o sodelovanju med organi, pristojnimi za nadzor in

kontrole, se sklepajo na podlagi ugotovitev, ki izhajajo iz analiz in usklajevanj Državnega odbora za preprečevanje dela na črno, ustanovljenega pri Predsedstvu ministrskega sveta.

Ministrstvo za gospodarstvo in finance

Glavno državno računovodstvo

Glavno državno računovodstvo v sestavi Ministrstva za gospodarstvo in finance opravlja pomembne naloge nadzora in kontrole nad finančnim poslovanjem organov javne uprave. Nadzor, za katerega je pristojen Glavni finančni inšpektorat (IGF), obsega:

- računovodski nadzor, ki ga usklajuje Glavni finančni inšpektorat in ki ga izvajajo Centralne službe za proračun (UBC) v sestavi vsakega ministrstva ter Pokrajinska računovodstva, se nanaša na zakonitost (tekočih) izdatkov in na izvrševanje proračunskih ukrepov ter na preverjanje stroškov;
- nadzor in kontrolo proračunov javnih zavodov (ne teritorialnih: dežele, pokrajine in občine) v povezavi s posameznim pristojnim ministrstvom in ministrstvom, ki izvaja nadzor;
- inšpekcijske kontrole za preverjanje pravilnosti in učinkovitosti upravno-računovodskega poslovanja, ki jih izvajajo inšpekcijske službe javnih financ (S.I.Fi.P.), in sicer z upravno-računovodskimi pregledi, namenjenimi tako uradom v sestavi ministrstva kot drugim organom javne uprave, javnim zavodom, lokalnim upravnim organom oziroma vsem uporabnikom javnih sredstev. Dejavnost preverjanja temelji izključno na poslovni in računovodski dokumentaciji, ki jo morajo uporabniki javnih sredstev predložiti, urejajo pa jo predpisi, ki določajo predmet, cilje in subjekte, ki jim je inšpekcijski nadzor namenjen. Ugotovitve o morebitnih nepravilnostih je treba sporočiti računskemu sodišču, ki presodi o morebitnem oškodovanju državnega premoženja in opredeli, kdo je zanje odgovoren.

Agencija za prihodke

Izvaja inšpekcijske preglede na davčnem področju s ciljem preprečevanja izmikanja plačevanju davkov in davčnih utaj. Pregledi se izvajajo na sedežu zavezanca (družbe, podjetja, samostojnega podjetnika itd.), opravljajo pa jih uslužbenci, ki so za to pooblašteni s posebno odredbo. Načini dostopa do podatkov, pregleda in preverjanja so podrobno opisani v zakonodaji o DDV (odlok predsednika republike št. 633 z dne 26. oktobra 1972) in v predpisih o neposrednih davkih (odlok predsednika republike št. 600 z dne 29. septembra 1973). Z namenom poenostavitve odnosov med zavezanci in davčnim uradom je bila izdana uredba Agencije za prihodke z dne 25. 11. 1998, ki vsebuje natančne določbe o načinu postopanja inšpektorjev pri opravljanju njihovih nalog (urniki, dovoljenja, čas prisotnosti pri zavezancu, oblikovanje zapisnikov itd.). Javni uslužbenci, ki opravljajo te inšpekcijske preglede, imajo – znotraj omejitev, predvidenih v okviru nalog, ki jih opravljajo, in pooblastil, ki izhajajo iz veljavne zakonodaje – funkcijo uradne osebe davčne policije. Pravice in obveznosti subjekta, ki je predmet nadzora, so določene z zakonom št. 212 z dne 27. julija 2000, imenovanim »Statut zavezanca«.

Ministrstvo za notranje zadeve

Ministrstvo za notranje zadeve izvaja inšpekcijske preglede prek svojih Glavnih direktij, od katerih ima vsaka specifične naloge (volilna inšpekcijska služba, inšpektorat za proračun in računovodsko dejavnost), ter prek Glavnega inšpektorata za poslovanje (IGA). Vodstveni delavci inšpektorata opravljajo »redne« inšpekcijske preglede dejavnosti poslovanja tako centralnih služb kot izpostav. Namen nadzora je preverjanje pravilnosti poslovanja in računovodenja. Poleg rednih se izvajajo še izredni inšpekcijski pregledi, povezani s preiskovanjem »specifičnih« situacij oziroma hujših nepravilnosti, ki jih izvaja Glavni inšpektorat za upravno poslovanje (GIP) na zahtevo ministrstva ali vodij Oddelka za javno upravo. Obe obliki pregledov sta lahko namenjeni preverjanju odgovornosti za napake, in sicer v disciplinskem, računovodskem, premoženjskem, civilnem in kazenskem smislu. Inšpekcijski pregled se zaključi z natančnim analitičnim poročilom in preglednim povzetkom, ki ju sestavijo inšpektorji ter vsebujeta vidike, ki so s politično-upravnega vidika ocenjeni kot pomembni.

Ministrstvo za kmetijske in gozdne politike

To ministrstvo opravlja inšpekcijske preglede na področju prevar v kmetijsko-prehrabnem sektorju, in sicer v povezavi z drugimi uradnimi nadzorstvenimi organi, med katere sodijo Ministrstvo za zdravje, dežele, pokrajine in občine. Nadzor obsega kontrolo kmetijskih in prehrabnih izdelkov ter proizvodnih sredstev, dejavnosti proizvodnje, trgovine, preskrbe z živili in pijačami, ter področje higijene, profilakse in veterinarske kontrole živali, namenjenih prehrani ljudi. Inšpekcijsko dejavnost izvaja Centralni inšpektorat za preprečevanje prevar (ICRF) Gozdnega korpusa državne policije (CFS). Centralni inšpektorat za preprečevanje prevar, ki je za svoje delo neposredno odgovoren ministru, je organ, uradno zadolžen za nadzor nad prehrabnimi izdelki v skladu z zakonodajnim odlokom št. 123 z dne 3. marca 1993, ki izvaja naloge v zvezi s preprečevanjem in zatiranjem kršitev na področju kmetijsko-prehrabnih dejavnosti. Gozdni korpus državne policije opravlja kontrole, ki izhajajo iz kmetijsko-prehrabne in okoljske zakonodaje Skupnosti, ter nadzor na področju varstva potrošnikov v zvezi s prehrabnimi izdelki in splošne biološke varnosti. Ministrstvu za kmetijske in gozdne politike je slednjič podrejeno tudi Poveljstvo karabinjerjev za kmetijske politike, ki opravlja nadzorstvene naloge, za katere ga pooblasti Ministrstvo za kmetijske politike. To poveljstvo izvaja izredne kontrolne preglede v zvezi z dodeljevanjem in prejemanjem pomoči Skupnosti v kmetijskem in prehrabnem sektorju, ribištvu in ribogojstvu ter v zvezi s posli prevzema in prodaje kmetijsko-prehrabnih izdelkov, vključno s pomočjo državam v razvoju.

Ministrstvo za izobraževanje

Ministrstvo za izobraževanje izvaja inšpekcijske preglede tako na centralni ravni (prek svojih oddelkov) kot na periferni ravni. Na centralni ravni izvajajo vodje oddelkov nadzor nad delom vodstvenih služb z namenom zagotoviti pravilno opravljanje upravne dejavnosti in doseganje ciljev ob uresničevanju usmeritev ministrstva. Na periferni ravni deželni šolski uradi preverjajo izvajanje šolskih uredb in izobraževalnih dejavnosti ter spoštovanje predvidenih programov; predmet njihovega nadzora so šole, nedržavni izobraževalni tečaji in tuje šole v Italiji. Tehnični inšpektorji, ki delujejo na državni, deželni in pokrajinski ravni, ob osrednji nadzorstveni dejavnosti opravljajo še naloge v zvezi s spodbujanjem izobraževanja šolskega osebja in zagotavljanja tehnično-didaktične pomoči v obliki preučevanja, raziskovanja in svetovanja.

Za **Veliko Britanijo** je težko izluščiti shemo organizacije inšpekcijskih služb bodisi pri osrednjih oblasteh ali pa pri organih lokalne samouprave. Lahko le ugotovimo, da opravljajo naloge nadzora predvsem znotraj upravnih organov in je le malo organiziranih posebnih inšpekcijskih organov.

Za **Avstrijo** je značilno, da inšpekcijske službe, ki bi bila organizirana v takšni obliki kot pri nas, ne poznajo, in da te zadeve opravljajo različne upravne policije, ki so v glavnem glede zakonodaje, izvrševanja in nadzora podrejene zvezi oziroma v izjemnih primerih zveznim deželam in glede izvrševanja nadzora v še bolj redkih primerih občinam. Inšpektorji na ravni zveze ali dežele pa nimajo samo inšpekcijskih pooblastil, ampak v mnogih primerih nastopajo kot strokovnjaki na določenem področju ali pa kot izvedenci za posamezna področja. Zato poleg inšpekcijskih nalog izvajajo še številne koordinativne, razvojne in pedagoške naloge ter podobne aktivnosti v zvezi z meddržavno aktivnostjo na materialnem področju.

Za **Zvezno Republiko Nemčijo** je značilno, da inšpekcijsko dejavnost opravljajo v glavnem upravni organi ter nekatere vrste policije. Za te organe je značilno, da so strogo hierarhično povezani.

Za **Francijo** je tudi značilno, da je zelo težko ugotoviti natančno shemo organizacije inšpekcijskih služb in da te opravljajo različni upravni organi ali pa tudi posebej organizirani inšpekcijski organi.

V **Republiki Hrvaški** ureja delovanje inšpekcijskega posebnega Zakona o državnem inšpektoratu (Službeni list RH, št. 116/08 in spremembe). Državni inšpektorat je državni organ, ustanovljen z Zakonom o organizaciji in pristojnostih ministrstev in drugih centralnih državnih organov

(Službeni list, št. 150/11 in 22/12) in izvaja inšpekcijske preglede na določenih upravnih področjih. Leta 2012 je bila notranja organizacija državnega inšpektorata spremenjena v skladu z načeli notranje organizacije državne uprave in odločitvijo vlade, da zmanjša število javnih uslužbencev v vseh državnih organih.

Upravna področja, v katerih državni inšpektorat nadzoruje izvajanje predpisov ureja Zakon o državnem inšpektoratu in področni predpisi in sicer so to: varnost in zdravje delavcev pri delodajalcu, urejanje odnosov med delodajalci in delavci, področje trgovine, gostinska dejavnost, poslovne storitve v turizmu, računovodstvo, obračun in plačilo davka, nadzor nad poslovanjem in delom v rudnikih, nadzor nad trgovino električne energije, nadzor nad tlačno opremo, in na drugih področjih, ki so urejena s posebnimi zakoni. Uredba o notranji organizaciji Urada državnega inšpektorja (Službeni list, št. 31/12) in Pravilnik o spremembah in dopolnitvah uredbe o notranji organizaciji urada državnega inšpektorja Službeni list, št. 23/13) določajo notranjo organizacijo, obseg, upravljanje in potrebno število državnih uslužbencev, ki izvajajo inšpekcijske preglede in druge tehnične naloge iz njihove pristojnosti.

Inšpektorat vodi glavni inšpektor, ki strateško usmerja delo inšpektorata. Za uresničitev ciljev je neposredno odgovoren hrvaški vladi. V primeru njegove odsotnosti ga nadomešča namestnik glavnega inšpektorja. Za opravljanje dejavnosti Državnega inšpektorata so organizirane notranje organizacijske enote, odvisno od področja nadzora, ki ga posamezni inšpektorji pokrivajo kot na primer: Oddelek za nadzor na področju blaga in storitev, Oddelek za nadzor na področju dela in varnosti pri delu, Oddelek za nadzor v rudarstvu, na področju električne energije in tlačne opreme, itd. Vsak sektor opravlja inšpekcijske in druge naloge, povezane z izvajanjem zakonov in drugih predpisov s svojega upravnega področja iz svoje pristojnosti

Inšpektorat deluje v petih območnih enotah s sedežem v Zagrebu, Osijeku, Reki, Splitu in Varaždinu, kjer so organizirane območne pisarne oziroma izpostave (skupaj 37) ter tako pokriva celotno območje Republike Hrvaške. (povzeto po <http://www.inspektorat.hr/dirh12/o-nama/>).

6. PREDSTAVNIKI VLADE, KI BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA:

- dr. Gregor Virant, minister za notranje zadeve
- mag. Renata Zatler, državna sekretarka, Ministrstvo za notranje zadeve
- Mojca Ramšak Pešec, generalna direktorica, Ministrstvo za notranje zadeve
- Štefka Korade Purg, višja sekretarka, Ministrstvo za notranje zadeve

7. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMELO SPREJETJE ZAKONA

7.1 Administrativne in druge posledice

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Zakon ne bo imel posledic na področju poslovanja državne uprave.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Zakon ne bo imel posledic pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

7.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike:

Zakon ne bo imel posledic na okolje.

7.3 Presoja posledic na gospodarstvo:

Zakon ne bo imel posledic na gospodarstvo.

7.4 Presoja posledic na socialnem področju:

Zakon ne bo imel posledic na socialnem področju.

7.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja

Zakon ne bo imel posledic na dokumente razvojnega načrtovanja.

7.6 Izvajanje sprejetega predpisa

Sprejeti zakon bo predstavljen na spletni strani Ministrstva za notranje zadeve, ki bo v okviru svojih pristojnosti tudi spremljalo izvajanje sprejetega predpisa.

7.7. Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

/

7. OBRAZLOŽITEV PREDLAGANEGA SKRAJŠANEGA POSTOPKA OBRAVNAVE PREDLOGA ZAKONA V DRŽAVNEM ZBORU

/

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 56/02 in 26/07) se v 3. členu za drugim odstavkom doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»Inšpektorji pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora izrekajo ukrepe, določene v skladu s tem in s posebnimi zakoni.

Dosedanji tretji, četrti in peti odstavek postanejo četrti, peti in šesti odstavek.

V novem petem odstavku se črta besedilo »obrambno inšpekcijo«.

Nov šesti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»Za upravno inšpekcijo, inšpekcijo za sistem javnih uslužbencev, inšpekcijo za plače v javnem sektorju in proračunsko inšpekcijo veljajo določbe od 1. do 20. člena in 24. člen tega zakona.«.

2. člen

Za 11. členom se doda nov 11. a člen, ki se glasi:

» 11.a člen
(letni delovni načrt)

Za učinkovito, objektivno in usklajeno planiranje inšpekcijskih nadzorov, inšpektorat za tekoče leto pripravi letni delovni načrt.

Z letnim delovnim načrtom se določijo vsebina, obseg in področja dela nadzora inšpekcije glede na oceno tveganja za posamezno področje in javni interes, ki ga inšpekcija varuje. Podlaga za pripravo letnega delovnega načrta so lahko ugotovitve iz že izvedenih inšpekcijskih postopkih drugih inšpektoratov, ocena tveganja, možnost sodelovanja inšpektoratov pri izvedbi nadzora, ugotovitve drugih organov v zvezi z zavezanci, ter podatki o vrstah in številu prijav v zvezi z zavezanci, na katerih lahko temelji inšpekcijski nadzor.

Z letnim delovnim načrtom se do 31. januarja tekočega leta seznanila vlada na predlog pristojnega ministra.«.

3. člen

V drugem odstavku 12. člena se črta besedilo »ob sklenitvi delovnega razmerja«, besedilo »v enem letu« pa se nadomesti z besedilom »v šestih mesecih«.

4. člen

13. člen se spremeni tako, da se glasi:

»13. člen
(posledice v primeru, da inšpektor strokovnega izpita ne opravi)

Inšpektorju, ki v roku šestih mesecev po sklenitvi pogodbe o zaposlitvi iz razlogov, ki so na njegovi strani, ne opravi strokovnega izpita, delovno razmerje preneha. Med razloge, ki so na

strani inšpektorja, ne šteje opravičena odsotnost z dela zaradi bolezni oziroma druga odsotnost, daljša od enega meseca, v času katere prejema nadomestilo plače v skladu z zakonom.

Inšpektorja, ki je premeščen in v roku šestih mesecev po premestitvi ne opravi strokovnega izpita za inšpektorja iz razlogov, ki so na njegovi strani, se premesti na delovno mesto, za katero izpolnjuje pogoje. Če takega delovnega mesta ni, se inšpektorja premesti po postopku, kot je določen za premestitev iz poslovnih razlogov.«.

5. člen

Za 17. členom se doda nov 17.a člen, ki se glasi:

»17. a člen
(položaj inšpektorja kot priče)

Če inšpektor pred sodiščem nastopa v vlogi priče v zvezi z inšpekcijskim postopkom, lahko ne glede na določbe zakonov, ki urejajo postopke pred sodišči, namesto prebivališča navede naslov in naziv enote organa, kjer opravlja delo, in se identificira s službeno izkaznico.«.

6. člen

Tretji odstavek 18. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Pooblastilo za opravljanje nalog inšpekcijskega nadzora se izkazuje s službeno izkaznico ali pisnim pooblastilom. Pisno pooblastilo izda oseba, ki izvršuje pravice in obveznosti delodajalca, izkaznico pa izda minister, pristojen za področje, na katerem deluje inšpekcija.«.

V četrtem odstavku se črta beseda »in značke«, beseda »njuno« pa se nadomesti z besedo »njeno«.

V petem odstavku se v prvem in drugem stavku črtata besedi »in značko«.

7. člen

V prvem odstavku 19. člena se v uvodnem stavku za besedilom »opravlja inšpekcijski nadzor,« doda besedilo »ne glede na določbe o varstvu osebnih in drugih podatkov,«, za enajsto alinejo pa se doda nova dvanajsta alineja, ki se glasi:

»- opraviti navidezen nakup na način, da se po opravljenem nakupu izkaže s službeno izkaznico, če se na ta način lahko ugotovijo znaki prekrška oziroma podatki o kršitelju,«.

Dosedanja dvanajsta alineja postane trinajsta alineja.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»Pravne in fizične osebe, zoper katere se ne vodi inšpekcijski postopek, in ki razpolagajo z domnevnimi dokazi oziroma drugimi, tudi osebnimi podatki, potrebnimi za izvedbo inšpekcijskega nadzora, morajo na zahtevo inšpektorja posredovati dokaze in druge, tudi osebne podatke, oziroma morajo omogočiti zaslišanje prič za pridobitev teh dokazov ali drugih, tudi osebnih podatkov, najkasneje v treh dneh od prejema njegove zahteve.«.

8. člen

Prvi odstavek 24. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Inšpektor mora obravnavati prijave, razen lažnih prijav, pritožbe, sporočila in druge vloge v zadevah iz svoje pristojnosti in vlagatelje na njihovo zahtevo obvestiti o svojih ukrepih najkasneje po opravljenem nadzoru in sprejetem zadnjem ukrepu oziroma ustavitvi postopka.«.

V drugem odstavku se za besedilom »anonimne prijave« postavi pika in črta besedilo: », razen če iz okoliščin izhaja sum, da so prijave lažne.«.

Za drugim odstavkom se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»Šteje se, da je prijava iz prejšnjega odstavka tega člena lažna, če jo vlagatelj poda kljub temu, da ve, da kršitev zakona ali drugega predpisa ni bila storjena, ali če s svojimi dejanji povzroči, da se uvede inšpekcijski nadzor nad izvajanjem in spoštovanjem zakonov ali drugih predpisov z namenom onemogočiti poslovanje domnevnemu kršitelju ali domnevnega kršitelja izpostaviti.«.

Dosedanji tretji odstavek postane četrti odstavek.

9. člen

V drugem odstavku 29. člena se za besedo »dati« postavi vejica in doda besedilo »ne glede na določbe o varstvu osebnih in drugih podatkov,«.

10. člen

V prvem odstavku 32. člena se prva alineja spremeni tako, da se glasi:

» - odrediti ukrepe v skladu s tem zakonom ali drugim zakonom, katerega izvajanje inšpektor nadzoruje, za odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti v roku, ki ga sam določi,«.

11. člen

V prvem odstavku 34. člena se za besedilom »ali dokumentacijo« doda besedilo »ali odredi zapečatenje naprav, sredstev, predmetov ali opreme«.

12. člen

38. člen se spremeni tako, da se glasi:

»Kadar globa s posebnim zakonom ni določena drugače, se izrekajo globe v naslednjih zneskih:

Z globo do 1.500 evrov se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki:

- ne posreduje dokazov in drugih, tudi osebnih podatkov oziroma ne omogoči zaslišanja prič najkasneje v treh dneh od prejema zahteve inšpektorja (drugi odstavek 19. člena);
- ovira ali onemogoči vstop inšpektorja v prostore, objekte ali k napravam (20. člen);
- ne omogoči inšpektorju nemotenega opravljanja nalog inšpekcijskega nadzora (23. člen);
- poda lažno prijavo (24. člen);
- na zahtevo inšpektorja in v roku, ki ga določi inšpektor, ne da pisnega pojasnila, dokumentacije in izjave v zvezi s predmetom nadzora (29. člen);
- ne spoštuje z odločbo odrejenih ukrepov inšpektorja;
- ne objavi odločbe inšpektorja ali njenega povzetka v nasprotju z odredbo inšpektorja (36. člen);

- poškoduje, odstrani ali prikrije odločbo inšpektorja ali njen povzetek, ki je javno objavljen (36. člen).

Z globo do 500 evrov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

Z globo 500 evrov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost ter odgovorna oseba državnega organa ali organa samoupravne lokalne skupnosti.

Z globo do 500 evrov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje posameznik.«.

13. člen

39. člen se črta.

14. člen

40. člen se črta.

PREHODNE DOLOČBE IN KONČNA DOLOČBA

15. člen

V Zakonu o davčni službi (Uradni list RS, št. 1/07 – UPB2, 40/09 in 33/11) se četrti odstavek 17. člena spremeni tako, da se glasi:

»(4) Pooblaščen uradna oseba iz prvega odstavka tega člena se izkaže s službeno izkaznico. Službeno izkaznico izda minister, pristojen za finance, v soglasju z ministrom, pristojnim za upravo.

Peti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(5) Obliko in vsebino službene izkaznice ter postopek za njeno izdajo predpiše minister, pristojen za finance, na predlog generalnega direktorja.«.

16. člen

V Zakonu o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 13/11 – UPB4, 32/12, 94/12, 101/13 - ZDavNepr in 111/13) se 136. člen spremeni tako, da se glasi:

»136. člen

(predstavitev pooblaščen osebe ob začetku davčnega inšpekcijskega nadzora)

Pred začetkom davčnega inšpekcijskega nadzora se mora pooblaščen oseba izkazati s službeno izkaznico.«.

17. člen

V Zakonu o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 109/12 in 110/13) se drugi odstavek 226. člena spremeni tako, da se glasi:

»2) Pooblastilo za opravljanje nalog nadzora se izkazuje s službeno izkaznico, ki jo izda minister.«.

18. člen

V Zakonu o poštnih storitvah (Uradni list RS, št. 51/09 in 77/10) se četrti odstavek 64. člena spremeni tako, da se glasi:

»(4) Pooblastilo za izvajanje nalog nadzora se izkazuje s službeno izkaznico in značko, ki jo izda minister.«.

19. člen

V Zakonu o igrah na srečo (Uradni list RS, št. 14/11 - uradno prečiščeno besedilo in 108/12) se drugi odstavek 109. člena spremeni tako, da se glasi:

»Inšpektor za igre na srečo mora izpolnjevati pogoje, ki jih za opravljanje nalog inšpekcijskega nadzora predpisuje zakon, ki ureja inšpekcijski nadzor. Pooblastilo za opravljanje inšpekcijskih nalog izkazuje s službeno izkaznico, izdano v skladu z zakonom, ki ureja davčno službo.«.

20. člen

V Zakonu o veterinarskih merilih skladnosti (Uradni list RS, št. 93/05, 90/12 - ZdZPVHVR in 23/13 - ZZZiv-C) se drugi odstavek 83. člena spremeni tako, da se glasi:

»(2) Uradnega veterinarja imenuje generalni direktor Uprave. Ob imenovanju mu podeli tudi službeno izkaznico, s katero se uradni veterinar izkazuje. Glede oblike in vsebine službene izkaznice se smiselno uporabljajo določbe predpisa, ki ureja službeno izkaznico inšpektorja oziroma inšpektorice.«.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(3) V času poskusnega dela se uradnemu veterinarju izda začasna odločba o imenovanju brez izkaznice.«.

21. člen

V Zakonu o zdravstvenem varstvu rastlin (Uradni list RS, št. 62/07 - uradno prečiščeno besedilo in 36/10) se 82. člen spremeni tako, da se glasi:

»82. člen
(inšpekcijska izkaznica)

Fitosanitarni in gozdarski inšpektor morata imeti inšpekcijsko izkaznico, s katero se izkazujeta pri opravljanju inšpekcijskega nadzora.

Minister predpiše obliko in vsebino inšpekcijske izkaznice.«.

22. člen

V Zakonu o zdravstveni inšpekciji (Uradni list RS, št. 59/06 - uradno prečiščeno besedilo) se tretji odstavek 7. člena spremeni tako, da se glasi:

»Pri opravljanju inšpekcijskega nadzora mora imeti inšpektor službeno izkaznico, ki ga pooblašča za opravljanje nadzora.«.

23. člen

V roku šestih mesecev od uveljavitve tega zakona se v delu, ki ureja službeno značko, s tem zakonom in zakonom, na podlagi katerih so izdani, uskladijo:

- Pravilnik o službeni izkaznici in znački inšpektorja (Uradni list RS, št. 62/11),
- Pravilnik o službeni izkaznici in znački davčnega inšpektorja in davčnega izterjevalca (Uradni list RS, št. 140/04, 33/05 in 109/12),
- Pravilnik o službeni izkaznici in znački za opravljanje fitosanitarnega pregleda (Uradni list RS, št. 20/07),
- Pravilnika o službeni izkaznici in znački davčnega inšpektorja in davčnega izterjevalca (Uradni list RS, št. 140/04, 33/05 in 109/12),
- Pravilnik o izvajanju inšpekcijskega nadzora na področju socialnega varstva (Uradni list RS, št. 74/04) in
- Pravilnik o službeni izkaznici in znački občinskega inšpektorja (Uradni list RS, št. 112/06 in 42/09).

Predpisi iz prejšnjega odstavka se do uskladitve uporabljajo, kolikor niso v nasprotju s tem zakonom in zakonom, na podlagi katerega so izdani.

24. člen

Inšpektorji, ki so bili imenovani za inšpektorje pred uveljavitvijo tega zakona in še niso opravili predpisanega strokovnega izpita, opravljajo strokovni izpit po predpisih, ki so veljali do uveljavitve tega zakona.

25. člen

Inšpekcijski postopki, ki so se začeli pred uveljavitvijo tega zakona, se nadaljujejo in končajo po predpisih, ki so veljali pred njegovo uveljavitvijo.

26. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

OBRAZLOŽITEV:

K 1. členu:

Dodaja se generalna klavzula, na podlagi katere bo jasno določeno, da sme inšpektor izrehati vse ukrepe, ki jih določa Zakon o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 56/02 in 26/07, v nadaljevanju ZIN), četudi področni zakon navaja le nekatere med njimi ali jih celo ne določa. V področnih zakonih so ukrepi inšpektorjev posebej izrecno določeni, v tem primeru bo inšpektor izrekel ukrep po posebnem predpisu. Na ta način se povečuje učinkovitost inšpekcijskega nadzora, saj se s predlagano določbo odpravljajo dileme, ali ima posamezna inšpekcija sploh z zakonom določeno pristojnost ukrepati, če izrecno v posebnem predpisu ukrep za določeno kršitev ni predviden, je pa določen v ZIN-u. Na ta način se povečuje varstvo javnega interesa, kar pa je temelj pravne varnosti, saj vzpostavitev zakonitega stanja pomeni zaščito javnega interesa.

Predlaga se tudi, da se bo s spremembo 3. člena odslej ZIN v celoti uporabljal tudi za obrambno inšpekcijo. Inšpektorat Republike Slovenije za obrambo namreč ne opravlja samo notranjega upravnega nadzora nad poslovanjem državnih organov in organov lokalnih skupnosti, kot je do sedaj urejal ZIN, ampak izvaja tudi nadzor v organizacijah posebnega pomena za obrambo, v gospodarskih družbah ter pri samostojnih podjetnikih.

Določbe ZINa so se sprva v omejenem obsegu uporabljale tudi za tiste vrste notranjega nadzora, ki so urejene s posebnimi zakoni. Glede na način in naravo izvajanja inšpekcijskih nalog v praksi se določbe glede organizacije dela teh inšpektorjev in določbe glede nekaterih pristojnosti in pooblastil iz ZINa uporabljajo za upravno inšpekcijo, inšpekcijo za sistem javnih uslužbenecv, inšpekcijo za plače v javnem sektorju in proračunsko inšpekcijo širše. Na podlagi dopolnitve dosedanjega petega odstavka 3. člena, bo s spremembo tega člena določeno, da se bodo za naštetih inšpekcij uporabljale splošne določbe ZINa, načela in določbe glede organizacije v celoti ter 24. člen, ki ureja stranke v postopku.

K 2. členu:

Večja učinkovitost ter koordinacija izvajanja nalog inšpekcijskega nadzora se bo dosegla z letnim delovnim načrtom, ki bo temeljil na vsebini, obsegu in področju dela nadzora posamezne inšpekcije glede na oceno tveganja in javni interes, ki ga posamezna inšpekcija varuje. Z letnim delovnim načrtom posamezne inšpekcije se bo do 31. januarja v koledarskem letu seznanila tudi vlada na predlog pristojnega ministra.

Namen letnega delovnega načrta je tudi v usklajenem delu inšpekcij glede na področje inšpekcijskega nadzora. Ker se bo z letnimi delovnimi načrti seznanila tudi vlada, bo možno glede na njene usmeritve določiti področja, ki jih je treba prioritarno in usklajeno nadzirati (kot na primer izvajanje nadzora nad sivo ekonomijo).

Zakon o državni upravi (Uradni list RS, št. 56/02 in spremembe) sicer predvideva pripravo programa dela organa v sestavi ministrstva, k čemer so zavezani tudi inšpektorati. V programu dela so običajno določene naloge (redne in izredne) inšpektorata kot tudi vsi ostali dejavniki, ki vplivajo na delo inšpektorata v tekočem letu (kadrovanje, izobraževanje, materialna in finančna sredstva za delo inšpektorata...) predvsem v razmerju do ministrstva. Uvedba letnega delovnega načrta presega vsebine programa dela inšpektorata kot organa v sestavi ministrstva. Z novim dokumentom se bo doseglo interdisciplinarno povezovanje inšpektoratov, njihovo usklajeno in usmerjeno delovanje.

K 3. členu:

Namen spremembe drugega odstavka 12. člena je poleg ureditve izjeme, ki dopušča, da se ob sklenitvi delovnega razmerja za inšpektorja imenuje oseba, ki nima opravljenega strokovnega izpita za inšpektorja, lahko za inšpektorja imenuje tudi javni uslužbenec, ki se na delovno mesto inšpektorja premesti. S predlagano spremembo se torej ureja vse možnosti oziroma primere izjemnega imenovanja ob sklenitvi delovnega razmerja zaradi neizpolnjevanja pogoja strokovnega izpita ob zasedbi delovnega mesta inšpektorja. Hkrati se skrajšuje rok za opravo strokovnega izpita za inšpektorja iz enega leta na šest mesecev od dneva imenovanja za

inšpektorja ali od preместitve javnega uslužbenca na delovno mesto, kjer se opravljajo naloge inšpekcijskega nadzora, s čemer se pospeši izpolnitev pogojev za opravljanje teh nalog na delovnem mestu inšpektorja.

K 4. členu:

Sprememba se predlaga zaradi skrajšanja roka za opravo strokovnega izpita za inšpektorja v 12. členu, posledično se usklajuje tudi rok ter posledice neoprave strokovnega izpita iz 13. člena ZIN. Na podlagi dopolnjenega člena se ureja posledice neoprave strokovnega izpita za osebo, ki bo prvič sklenila delovno razmerje na delovnem mestu inšpektorja in za javnega uslužbenca, ki že ima sklenjeno delovno razmerje v državni upravi in bi bil premeščen na delovno mesto inšpektorja.

K 5. členu

Določba ureja predstavljanje inšpektorjev v sodnih postopkih, ko so pred sodišče vabljeni kot pričë zaradi svojega dela. V teh primerih se bodo na sodišču lahko identificirali z naslovom in nazivom enote inšpekcije, kjer so zaposleni, namesto z naslovom svojega prebivališča.

K 6. členu:

Zaradi racionalne porabe proračunskih sredstev je predlagana ukinitve inšpekcijske značke. Dodaten razlog za takšno predlagano rešitev je tudi v tem, da se inšpektorji lahko identificirajo na drug način, z inšpektorsko izkaznico oziroma pisnim pooblastilom osebe, ki izvršuje pravice in obveznosti delodajalca (v inšpektoratih bo pisno pooblastilo izdal glavni inšpektor) do izdaje inšpektorske izkaznice, kar zadostuje za učinkovito izvajanje inšpekcijskega nadzora. Na pogladi pisnega pooblastila bo lahko premeščeni inšpektor oziroma javni uslužbenec, ki bo uspešno opravil strokovni izpit za inšpektorja, takoj pričel z izvajanjem inšpektorskih pooblastil.

K 7. členu:

Na podlagi odločbe Vrhovnega sodišča RS, IV Ips 101/2008, ki je v obrazložitvi zapisalo, da drugi odstavek 19. člena Zakona o inšpekcijskem nadzoru ni ustrezna pravna podlaga za pridobivanje osebnih podatkov, je predlagana dopolnitev določbe veljavnega prvega in drugega odstavka 19. člena zakona tako, da bo jasno, da lahko inšpektor zahteva posredovanje tudi osebnih in drugih podatkov od pravnih ali fizičnih oseb, če je to v interesu izvedbe inšpekcijskega nadzora.

Pooblastila inšpektorjev, določena v prvem odstavku 19. člena, se na predlog nekaterih inšpektoratov dopolnjujejo z novim pooblastilom t.i. navideznega nakupa, če se na ta način lahko ugotovijo znaki prekrška oziroma podatki o kršitelju. Pri izvedbi nakupa je treba poudariti, da končna odločitev inšpektorja v izvedenem inšpekcijskem postopku ne bo smela temeljiti le na podlagi tako pridobljenih dokazov, ampak bo moral inšpektor upoštevati načelo kontradiktornosti postopka, kar pomeni, da se strankam oz. zavezancu omogoči sodelovanje v inšpekcijskem postopku v skladu z ZIN in materialnim predpisom in sicer tako, da se zavezancu zagotovijo vsa procesna jamstva, določena z zakonom. Zavezanec se lahko zagovarja in navaja razloge in dokaze v svojo korist ter ima možnost uporabe rednih in izrednih pravnih sredstev. Inšpektor pri takšnem načinu dela ne sme napeljevati na kršitev ali jo sam povzročiti.

K 8. členu:

Inšpektor mora na podlagi veljavne določbe prvega odstavka 24. člena vlagatelja obvestiti o svojih ukrepih v zvezi s prijavo. Določba se dopolnjuje na način, da bo jasno, da se prijavitelja o stanju vloge na njegovo zahtevo obvesti o inšpekcijskih ukrepih, in sicer najkasneje po opravljenem nadzoru in sprejetem zadnjem ukrepu oziroma ustavitvi postopka, kar dejansko pomeni ob zaključku inšpekcijskega postopka. V praksi namreč inšpektorji na zahtevo prijavitelja tega večkrat obveščajo o stanju zadeve, kar pa povzroča dodatno delo. S predlagano spremembo se bo inšpektorje delno razbremenilo na način, da bodo lahko več časa namenili opravljanju strokovnih nalog.

Besedilo prvega odstavka se tudi dopolnjuje v delu, ki ureja obveznost inšpektorja, da obravnava vse prijave, razen lažnih prijav, kar je bilo do predlagane spremembe urejeno v drugem odstavku kot izjema od obravnavanja anonimnih prijav. Takšna ureditev ni bila ustrezna, saj se v praksi pogosto dogaja, da lažne prijave niso le anonimne. Poleg tega bo

možno prijavitelja lažne prijave odslej na podlagi predloga sprememb ZINa tudi sankcionirati, kar pa ni izvedljivo v primeru anonimne prijave.

V izogib težavam pri določanju znakov prekrška, se dodatno določa, kdaj je prijava lažna, medtem ko se »neresna prijava« iz besedila določbe črta kot nepotrebna.

K 9. členu:

Z dopolnitvijo drugega odstavka 29. člena bo vzpostavljena podlaga, da lahko upošteva spremembo drugega odstavka 19. člena inšpektor za namene izvedbe inšpekcijskega postopka od zavezanca pridobi in nadalje obdeluje tudi osebne in druge varovane podatke (na primer podatke, ki predstavljajo poslovno skrivnost).

K 10. členu:

Določba prve alineje prvega odstavka 32. člena je pomanjkljiva v delu, ki se nanaša na odrejanje ukrepov inšpektorjev, zato jo je treba dopolniti. Podana mora biti namreč konkretna zakonska podlaga, na podlagi katere inšpektor kogentno odloči ter odredi ustrezne ukrepe za odpravo pomanjkljivosti na podlagi ZIN ali drugega zakona.

K 11. členu:

Veljavni zakon v 34. členu predvideva ukrepe inšpektorja v primeru ugotovljenih kršitev. V praksi se je določba izkazala kot pomanjkljiva, saj ne predvideva situacije, ko fizična oseba (ki sicer ne opravlja nobene dejavnosti) ne spoštuje z odločbo odrejenih ukrepov inšpektorja, predmeta, s katerim pa se kršitev povzroča, pa inšpektor ne more zaseči, ker ga fizično ne more odnesti. Ker se s tem v praksi pojavlja resen problem neučinkovitosti inšpektorja, je treba 34. člen dopolniti tako, da bo lahko inšpektor zapečatil tudi predmete oz. naprave, ki jih zavezanec kot fizična oseba uporablja za opravljanje dejavnosti.

K 12. členu:

Predlagani novi 38. člen vsebinsko predstavlja veljavni 38. člen ZIN-a, vanj pa je vključena tudi vsebina 39. člena. V ta namen je v prvem odstavku dodana tudi nova alineja, ki določa globo za kaznovanje pravne osebe, ki poda lažno prijavo. Predlagani nov 38. člen tako omogoča, da se za lažno prijavo kaznujejo vse kategorije kršiteljev, ki jih določa drugi odstavek 17. člena ZP-1.

Določba petega odstavka (starega) 38. člena ZIN, ki določa, da se globa za prekršek iz prvega odstavka tega člena lahko določi večkrat zapored je nepotrebna, zato se predlaga njeno črtanje, saj vsaka kršitev pomeni storitev novega prekrška, za katerega lahko prekrškovni organ izda nov nalog.

Globe so po novem določene v razponu, na podlagi česar se bo lahko inšpektor glede na težo storjene kršitve odločil za ustrezno sankcijo. Odpravlja se tudi dvom v primeru, po katerem predpisu sankcionirati kršitelja, če je globa za isti prekršek določena tako v področnem predpisu kot tudi v ZINu. Na podlagi dopolnitve z novim napovednim stavkom bo tako jasno, da bo inšpektor najprej predlagal globo po področnem predpisu, šele če globa za prekršek v tem predpisu ne bo določena, jo bo izrekel po ZINu.

K 13. členu

Zaradi predlaganega novega besedila 38. člena ZIN, določba 39. člena ni več potrebna.

K 14. členu:

Določba dosedanjega 40. člena ZIN, da se izrekajo kazni za prekrške v skladu s predpisom, ki je milejši za storilca, če je s posebnim zakonom, ki ureja pristojnosti posamezne inšpekcijske, kot prekršek določeno isto dejanje, navedeno v spremenjenem 38. členu, je nepotrebna. Predlagana je namreč dopolnitev 38. člena z novim napovednim stavkom, na podlagi katerega bo možno določiti globo po ZINu za storjen prekršek, če s posebnim zakonom ta ne bo določena drugače.

K 15. do 23. členu:

Ker se zaradi racionalizacije in zmanjševanja stroškov ukinja inšpektorska značka, je treba spremeniti tudi vse določbe zakonov in podzakonskih predpisov v delu, ki urejajo obliko in vsebino službene značke inšpektorjev.

K 24. členu:

Glede na spremembe roka za opravo strokovnega izpita za inšpektorja predlog 16. člena določa, da že imenovani inšpektorji, ki so na dan uveljavitve zakona v delovnem razmerju v državnem organu ali upravi lokalne skupnosti, opravljajo strokovni izpit v roku enega leta, torej v skladu s predpisi, ki so veljali do uveljavitve tega zakona.

K 25. členu:

Zakon določa, da se vsi inšpekcijski postopki, ki so se začeli pred uveljavitvijo tega zakona, nadaljujejo in končajo po predpisih, ki so veljali do njegove uveljavitve. Spremembe zakona tako ne posegajo v postopke, ki so v teku.

K 26. členu:

Določba, s katero se ureja začetek veljavnosti zakona.

IV. ČLENI, KI SE SPREMINJAJO

Zakon o inšpekcijskem nadzoru

3. člen

(uporaba zakona)

Za inšpekcije, katerih delovanje urejajo posebni zakoni, se ta zakon uporablja samo glede tistih vprašanj, ki niso urejena s posebnimi zakoni.

Glede vseh postopkovnih vprašanj, ki niso urejena s tem zakonom ali s posebnim zakonom iz prejšnjega odstavka, se uporablja zakon, ki ureja splošni upravni postopek.

Ta zakon, razen določb o organizaciji (od 8. do vključno 11. člena), se uporablja tudi za inšpekcijski nadzor, ki ga izvajajo organi lokalnih skupnosti, kolikor ni z zakonom, ki ureja lokalno samoupravo, ali z drugim zakonom določeno drugače.

Ta zakon se ne uporablja za upravno inšpekcijo, inšpekcijo za sistem javnih uslužbencev, proračunsko inšpekcijo, obrambno inšpekcijo in druge oblike notranjega upravnega nadzora nad poslovanjem državnih organov in organov lokalnih skupnosti.

Za upravno inšpekcijo, inšpekcijo za sistem javnih uslužbencev, obrambno inšpekcijo in druge oblike notranjega upravnega nadzora nad poslovanjem državnih organov in organov lokalnih skupnosti se uporabljajo samo naslednje določbe tega zakona: 1. do 7. člen, 11. do 18. člen, prvi odstavek 19. člena ter prvi in tretji odstavek 20. člena tega zakona.

12. člen

(pogoji za opravljanje nalog inšpekcijskega nadzora)

Če ni s predpisi o posamezni inšpekciji drugače določeno, je lahko za inšpektorja imenovana oseba, ki ima:

- predpisano izobrazbo v skladu z zakonom, ki ureja sistem javnih uslužbencev,
- ustrezne delovne izkušnje, določene s predpisi, ki urejajo notranjo organizacijo in sistemizacijo v organih državne uprave, in
- strokovni izpit za inšpektorja.

Izjemoma se za inšpektorja ob sklenitvi delovnega razmerja lahko imenuje oseba, ki nima strokovnega izpita za inšpektorja, vendar mora ta izpit opraviti najkasneje v enem letu od dneva imenovanja za inšpektorja.

Inšpektor, ki nima strokovnega izpita za inšpektorja, lahko opravlja posamezna strokovna dejanja (kot na primer: priprava analiz, informacij itd.) na področju inšpekcijskega nadzora.

Inšpektor se mora stalno usposablјati za opravljanje svojih nalog v skladu s programom, ki ga predpiše predstojnik.

13. člen

(posledice v primeru, da inšpektor strokovnega izpita ne opravi)

Inšpektorju, ki v predpisanem roku iz razlogov, ki so na njegovi strani, ne opravi strokovnega izpita, preneha delovno razmerje. Med razloge, ki so na strani inšpektorja, ne šteje opravičena

odsotnost z dela zaradi bolezni oziroma druga odsotnost, daljša od enega meseca, v času katere prejema nadomestilo plače v skladu z zakonom.

Inšpektorju, ki v predpisanem roku ne opravi izpita v celoti, se lahko v primeru, da mora opraviti izpit samo še iz enega izmed delov izpita iz prvega odstavka 12.a člena tega zakona, rok iz drugega odstavka 12. člena tega zakona podaljša praviloma za največ dva meseca, o čemer odloči predstojnik, pri čemer upošteva tudi možnosti pristopa k izpitu.

18. člen

(opravljanje nalog inšpekcijskega nadzora)

Inšpektor pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora samostojno vodi postopek ter izdaja odločbe in sklepe v upravnem in prekrškovnem postopku.

Inšpektor je pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora dolžan upoštevati navodila in usmeritve predstojnika oziroma nadrejenega.

Pooblastilo za opravljanje nalog inšpekcijskega nadzora se izkazuje s službeno izkaznico in značko. Izkaznico in značko izda minister, pristojen za področje, na katerem deluje inšpekcija.

Splošno obliko izkaznice in značke ter postopek za njuno izdajo predpiše minister, pristojen za upravo, če poseben zakon ne določa drugače.

Službeno izkaznico in značko občinskega inšpektorja izda župan občine, v kateri deluje občinska inšpekcija. V primerih, ko občinska inšpekcija deluje v okviru medobčinskega inšpektorata in opravlja inšpekcijsko nadzorstvo za več občin, izda izkaznico in značko občinskega inšpektorja župan občine, v kateri ima sedež medobčinski inšpektorat.

19. člen

(pooblastila inšpektorja)

Pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora ima inšpektor pri fizični ali pravni osebi, pri kateri opravlja inšpekcijski nadzor, pravico:

- pregledati prostore, objekte, postroje, naprave, delovna sredstva, napeljave, predmete, blago, snovi, poslovne knjige, pogodbe, listine in druge dokumente ter poslovanje in dokumentacijo državnih organov, gospodarskih družb, zavodov, drugih organizacij in skupnosti ter zasebnikov,
- vstopiti na parcele in zemljišča fizičnih in pravnih oseb,
- pregledati poslovne knjige, pogodbe, listine in druge dokumente ter poslovanje in dokumentacijo, kadar se vodijo in hranijo na elektronskem mediju ter zahtevati izdelavo njihove pisne oblike, ki mora verodostojno potrjevati elektronsko obliko,
- zaslišati stranke in pričë v upravnem postopku,
- pregledati listine, s katerimi lahko ugotovi istovetnost oseb,
- brezplačno pridobiti in uporabljati osebne in druge podatke iz uradnih evidenc in drugih zbirk podatkov, ki se nanašajo na zavezanca in ki so potrebni za izvedbo inšpekcijskega nadzora,
- brezplačno vzeti vzorce blaga in opraviti preiskave vzetih vzorcev,
- brezplačno vzeti vzorce materialov in opreme za potrebe preiskav,

- fotografirati ali posneti na drug nosilec vizualnih podatkov osebe, prostore, objekte, postroje, napeljave in druge predmete iz prve alinee,
- reproducirati listine, avdiovizualne zapise in druge dokumente,
- zaseči predmete, dokumente in vzorce v zavarovanje dokazov,
- opraviti druga dejanja, ki so v skladu z namenom inšpekcijskega nadzora.

Pravne in fizične osebe, zoper katere se ne vodi inšpekcijski postopek, in ki razpolagajo z morebitnimi dokazi oziroma drugimi podatki, potrebnimi za izvedbo inšpekcijskega nadzora, morajo na zahtevo inšpektorja posredovati dokaze in druge podatke oziroma morajo omogočiti zaslišanje prič za pridobitev teh dokazov ali drugih podatkov najkasneje v treh dneh od prejema njegove zahteve.

Pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora lahko inšpektor za največ 15 dni odvzame dokumentacijo, ki jo potrebuje za obravnavanje dejanskega stanja v obravnavani zadevi, če meni, da obstaja utemeljen sum kršitev zakonov ali drugih predpisov, in če s tem ne ovira dejavnosti fizične ali pravne osebe. O odvzemu dokumentacije izda inšpektor potrdilo. Dokumentacije državnih organov, ki je določena kot tajna, inšpektor ne sme odvzeti.

24. člen (stranke v postopku)

Inšpektor mora obravnavati prijave, pritožbe, sporočila in druge vloge v zadevah iz svoje pristojnosti in vlagatelje na njihovo zahtevo obvestiti o svojih ukrepih.

Ne glede na določbe zakona o splošnem upravnem postopku mora inšpektor obravnavati tudi anonimne prijave, razen če iz okoliščin izhaja sum, da so prijave neresne oziroma lažne.

V postopku inšpektorja ima položaj stranke v postopku zavezanec. Vlagateljica oziroma vlagatelj (v nadaljnjem besedilu: vlagatelj) pobude, prijave, sporočila ali druge vloge nima položaja stranke.

29. člen (pravice in dolžnosti zavezanca v postopku inšpekcijskega nadzora)

Inšpekcijski nadzor se lahko predhodno najavi. Zavezanec, njegova zakonita ali statutarna zastopnica oziroma zastopnik (v nadaljnjem besedilu: zastopnik), pooblaščenka oziroma pooblaščenec (v nadaljnjem besedilu: pooblaščenec) in odgovorna oseba zavezanca lahko prisostvujejo opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora, razen če ovirajo učinkovito izvedbo inšpekcijskega nadzora; o tem izda inšpektor poseben sklep.

Zavezanec oziroma odgovorna oseba zavezanca mora dati na zahtevo inšpektorja in v roku, ki ga določi inšpektor, pisno pojasnilo, dokumentacijo in izjavo v zvezi s predmetom nadzora.

V primeru, da pri postopku inšpekcijskega nadzora nad zavezancem, ki je pravna oseba oziroma samostojna podjetnica oziroma samostojni podjetnik (v nadaljnjem besedilu: samostojni podjetnik), ni prisoten sam samostojni podjetnik oziroma zakoniti zastopnik, statutarni zastopnik ali pooblaščenec zavezanca, lahko inšpektor opravi vsa dejanja v postopku in izvede vse dokaze, ne da bi bila pri tem potrebna navzočnost teh oseb.

Če ne gre za nujne in neodložljive ukrepe, inšpektor v primeru iz prejšnjega odstavka pred izdajo odločbe vroči zavezancu zapisnik in ga pozove, da se v določenem roku, ki ne sme biti krajši od 48 ur, pisno ali ustno izjavi o ugotovljenih dejstvih in okoliščinah. Poziv in zapisnik se lahko zavezancu v tem primeru vročita tudi tako, da se ju izroči kateremu od zaposlenih oziroma, če to ni mogoče, pusti v objektu. Po preteku tega roka inšpektor izda odločbo, ne da bi bilo potrebno dodatno zaslišanje stranke.

Če je inšpektor odredil odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti ter zavezancu določil rok za njihovo odpravo, mora zavezanec o odpravljenih nepravilnostih takoj obvestiti inšpektorja. Zoper sklep iz prvega odstavka je dovoljena pritožba v petnajstih dneh od vročitve sklepa. Pritožba zoper sklep ne zadrži njegove izvršitve.

32. člen (ukrepi inšpektorjev)

Če inšpektor pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora ugotovi, da je kršen zakon ali drug predpis oziroma drug akt, katerega izvajanje nadzoruje, ima pravico in dolžnost:

odrediti ukrepe za odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti v roku, ki ga sam določi, izvesti postopke v skladu z zakonom o prekrških, naznaniti kaznivo dejanje ali podati kazensko ovadbo za kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, predlagati pristojnemu organu sprejem ukrepov, odrediti druge ukrepe in opraviti dejanja, za katere je pooblaščen z zakonom ali drugim predpisom.

Če inšpektor ugotovi, da si je zavezanec pridobil s storitvijo kaznivega dejanja ali prekrška premoženjsko korist, pristojnemu sodišču predlaga njen odvzem.

V primeru, da inšpektor pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora ugotovi kršitev zakona ali drugega predpisa oziroma akta, katerega izvajanje nadzoruje druga inšpekcija, sam ugotovi dejansko stanje ter o svojih ugotovitvah sestavi zapisnik, ki ga posreduje pristojni inšpekciji.

34. člen (posebni ukrepi inšpektorjev)

Če zavezanec v roku, ki ga z odločbo določi inšpektor, ne odpravi ugotovljenih nepravilnosti in pomanjkljivosti, lahko inšpektor z odločbo, če je to potrebno, do odprave nepravilnosti oziroma dokler je to potrebno, prepove opravljanje dejavnosti oziroma zaseže predmete ali dokumentacijo, ki jih zavezanec uporablja za kršitve ali so s kršitvami nastali.

Inšpektor prepove opravljanje dejavnosti oziroma zaseže predmete ali dokumentacijo, ki jih zavezanec uporablja za kršitve ali so s kršitvami nastali, ne da bi prej določil rok za odpravo nepravilnosti, če je to potrebno, da bi se odvrnila neposredna nevarnost za življenje ali zdravje ljudi in živali ali za nastanek škode v naravnem oziroma življenjskem okolju in na premoženju.

Inšpektor lahko z odločbo začasno zaseže predmete ali dokumentacijo, ki jih zavezanec uporablja za kršitve ali so s kršitvami nastali, tudi v primeru, ko ugotovi, da kljub izdani odločbi zavezanec ponovi kršitev.

38. člen

Z globo 1.500 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki:

- ne posreduje dokazov in drugih podatkov oziroma ne omogoči zaslišanja prič najkasneje v treh dneh od prejema zahteve inšpektorja (drugi odstavek 19. člena);
- ovira ali onemogoči vstop inšpektorja v prostore, objekte ali k napravam (20. člen);
- ne omogoči inšpektorju nemotenega opravljanja nalog inšpekcijskega nadzora (23. člen);
- na zahtevo inšpektorja in v roku, ki ga določi inšpektor, ne da pisnega pojasnila, dokumentacije in izjave v zvezi s predmetom nadzora (29. člen);
- ne spoštuje z odločbo odrejenih ukrepov inšpektorja;
- ne objavi odločbe inšpektorja ali njenega povzetka v nasprotju z odredbo inšpektorja (36. člen);
- poškoduje, odstrani ali prikrije odločbo inšpektorja ali njen povzetek, ki je javno objavljen (36. člen).

Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika oziroma odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost oziroma odgovorna oseba državnega organa ali samoupravne lokalne skupnosti.

Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek samostojni podjetnik posameznik oziroma posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori dejanje iz prvega odstavka tega člena.

Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

Globa za prekršek iz prvega odstavka tega člena se lahko izreče večkrat zapored.

39. člen

Z globo 500 eurov se kaznuje fizična oseba, ki poda inšpekciji lažno prijavo.

40. člen

Če je s posebnim zakonom, ki ureja pristojnosti posamezne inšpekcije, kot prekršek določeno isto dejanje, kot je navedeno v 38. in 39. členu tega zakona, se izrekajo kazni za prekrške v skladu s predpisom, ki je milejši za storilca prekrška.

Zakon o davčni službi

17. člen

(pooblašcene uradne osebe)

(1) Pooblašчени uradni osebi iz prejšnjega člena sta:

1. davčna inšpektorica oziroma davčni inšpektor (v nadaljnjem besedilu: inšpektor);
2. davčna izterjevalka oziroma davčni izterjevalec (v nadaljnjem besedilu: izterjevalec).

(2) Inšpektor je za svoje delo odgovoren generalnemu direktorju oziroma direktorju davčnega urada. Če inšpektor opravlja davčni inšpekcijski nadzor zunaj svojega davčnega urada po nalogu direktorja tega davčnega urada, pa je v zvezi z opravljanjem tega davčnega nadzora odgovoren direktorju davčnega urada, na območju katerega opravlja pregled.

(3) Izterjevalec je za svoje delo odgovoren direktorju davčnega urada. Če izterjevalec opravlja davčno izterjavo zunaj območja svojega davčnega urada po nalogu direktorja tega davčnega urada, pa je v zvezi z opravljanjem te davčne izterjave odgovoren direktorju davčnega urada, na območju katerega opravlja davčno izvršbo.

(4) Pooblaščena uradna oseba iz prvega odstavka tega člena se izkaže s službeno izkaznico in značko. Službeno izkaznico in značko izda minister, pristojen za finance, v soglasju z ministrom, pristojnim za upravo.

(5) Obliko in vsebino službene izkaznice in značke ter postopek za njuno izdajo predpiše minister, pristojen za finance, na predlog generalnega direktorja.

Zakon o davčnem postopku

136. člen

(predstavitev pooblašcene osebe ob začetku davčnega inšpekcijskega nadzora)

Pred začetkom davčnega inšpekcijskega nadzora se mora pooblaščen oseb izkazati s službeno izkaznico in z značko.

Zakon o elektronskih komunikacijah

226. člen (pooblaščen oseb agencije)

- (1) Naloge nadzora agencije na podlagi tega poglavja opravljajo osebe, ki so zaposlene na agenciji in imajo za to pooblastilo ministra (v nadaljnjem besedilu: pooblaščen oseb agencije).
- (2) Pooblastilo za opravljanje nalog nadzora se izkazuje s službeno izkaznico in značko, ki ju izda minister.
- (3) Pooblaščen oseb agencije morajo izpolnjevati pogoje, ki jih predpisuje zakon, ki ureja inšpekcijski nadzor za inšpektorje.
- (4) Osebe iz prvega odstavka tega člena samostojno opravljajo naloge nadzora po tem zakonu, vodijo upravni postopek ter izdajajo odločbe in sklepe v upravnem postopku. Za druga pooblastila, pristojnosti, postopek in ukrepanje se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja inšpekcijski nadzor.

Zakon o poštnih storitvah

64. člen (pristojnosti za nadzor)

- (1) Pooblaščen oseb agencije nadzirajo izvajanje določb tega zakona, ki se nanašajo na izvajanje in kakovost univerzalne storitve, dostop do poštnega omrežja, splošne pogoje in oblikovanje cen izvajalca univerzalne storitve, prepoved subvencioniranja in na vodenje računovodstva izvajalcev univerzalne storitve ter izvajanje vseh posamičnih aktov, ki jih izdaja agencija v okviru svojih pristojnosti.
- (2) Inšpektorji, pristojni za pošto, nadzirajo izvajanje določb tega zakona ter na njegovi podlagi izdanih predpisov, ki jih ne nadzorujejo pooblaščen oseb agencije na podlagi prejšnjega odstavka.
- (3) Naloge nadzora iz prvega odstavka tega člena, ki je v pristojnosti agencije, izvajajo osebe, ki so zaposlene na agenciji in jih minister pooblasti za izvajanje teh nalog (v nadaljnjem besedilu: pooblaščen oseb agencije). Pooblaščen oseb agencije samostojno izvajajo naloge nadzora po tem zakonu, vodijo upravni postopek ter izdajajo odločbe in sklepe v upravnem postopku.
- (4) Pooblastilo za izvajanje nalog nadzora se izkazuje s službeno izkaznico in značko, ki ju izda minister.
- (5) Pooblaščen oseb agencije morajo izpolnjevati pogoje, ki jih predpisuje zakon, ki ureja inšpekcijski nadzor za inšpektorje.
- (6) V postopku nadzora po tem zakonu se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja inšpekcijski nadzor, če s tem zakonom ni drugače določeno.

Zakon o igrah na srečo

109. člen

Naloge nadzornega organa opravljajo pooblaščen uradne osebe v okviru nalog delovnega mesta, za katerega so sklenile pogodbo o zaposlitvi, v skladu s pooblastili, določenimi s tem

zakonom, zakonom, ki ureja inšpekcijski nadzor in zakonom, ki ureja prekrške. Pooblašcene uradne osebe po tem zakonu so inšpektorji za igre na srečo.

Inšpektor za igre na srečo mora izpolnjevati pogoje, ki jih za opravljanje nalog inšpekcijskega nadzora predpisuje zakon, ki ureja inšpekcijski nadzor. Pooblastilo za opravljanje inšpekcijskih nalog izkazuje s službeno izkaznico in značko, izdanima v skladu z zakonom, ki ureja davčno službo.

Inšpektorji za igre na srečo samostojno opravljajo naloge nadzora po tem zakonu, vodijo postopek ter izdajajo odločbe in sklepe v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek. Za preostala pooblastila, pristojnosti, postopek in ukrepanje se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja inšpekcijski nadzor.

Inšpektor za igre na srečo ima pravico pri svojem delu pregledati poslovne prostore in vse procese, ki so neposredno ali posredno povezani s prirejanjem iger na srečo, naprave in pripomočke za prirejanje iger na srečo, naprave za nadzor nad izvajanjem iger na srečo, avdio video posnetke, poslovne knjige, pogodbe, listine, evidence in druge dokumente ali podatke prireditelja oziroma koncesionarja, ki omogočajo vpogled v poslovanje in so potrebni za ugotovitev dejanskega stanja.

Inšpektor za igre na srečo je lahko prisotna pri dnevnem obračunu naprav, blagajne in trezorja ter pri drugih postopkih in procesih, ki se odvijajo neposredno ali posredno pri prirejanju iger na srečo.

Inšpektor za igre na srečo pri koncesionarju nadzira predvsem:

- odpiranje, zapiranje in obračunavanje igralnih naprav oziroma iger,
- vrsto, obseg, pravila in izvajanje posameznih iger,
- organizacijo in izvajanje notranje kontrole, ki jo zagotavlja koncesionar,
- organizacijo in delovanje recepcijske službe,
- izvajanje predpisanega evidentiranja igralcev,
- organizacijo in izvajanje avdio in video nadzora (recepcije, poteka iger, odpiranja in zapiranja igralnih miz in blagajne),
- organizacijo in izvajanje blagajniškega poslovanja,
- tehnično brezhibnost igralnih naprav in pripomočkov,
- strokovno usposobljenost delavcev v igralnici,
- prostorsko urejenost igralnice, opredeljeno s tem zakonom,
- notranje akte koncesionarja,
- izvajanje določila o igralni valuti.

Inšpektor za igre na srečo pri prireditelju nadzira predvsem:

- vrsto, obseg, pravila in izvajanje posameznih iger,
- tehnično brezhibnost igralnih naprav in pripomočkov,
- notranje akte prireditelja,
- način in izid žrebanja oziroma ugotavljanja dobitkov,
- vrsto, število in vrednost dobitkov,
- nadzor nad uporabo sredstev prirediteljev občasnih iger na srečo.

Zakon o veterinarskih merilih skladnosti

83. člen (uradni veterinar)

(1) Uradni veterinar je doktor oziroma doktorica veterinarske medicine (v nadaljnjem besedilu: doktor veterinarske medicine), ki izpolnjuje pogoje iz 84. člena tega zakona in je zaposlen na Upravi na delovnem mestu uradnega veterinarja.

(2) Uradnega veterinarja imenuje generalni direktor Uprave. Ob imenovanju mu podeli tudi službeno izkaznico in značko, s katerima se uradni veterinar izkazuje. Glede oblike in vsebine službene izkaznice in značke se smiselno uporabljajo določbe predpisa, ki ureja službeno izkaznico in značko inšpektorja oziroma inšpektorice.

(3) V času poskusnega dela se uradnemu veterinarju izda začasna odločba o imenovanju brez značke in izkaznice.

Zakon o zdravstvenem varstvu rastlin

82. člen (inšpekcijska izkaznica oziroma značka)

Fitosanitarni in gozdarski inšpektor morata imeti inšpekcijsko izkaznico oziroma značko, s katero se izkazujeta pri opravljanju inšpekcijskega nadzora.

Minister predpiše obliko in vsebino inšpekcijske izkaznice oziroma značke.

Zakon o zdravstveni inšpekciji

7. člen

Inšpekcijski nadzor v mejah pristojnosti organa, ki opravlja inšpekcijo neposredno opravlja zdravstveni inšpektor (v nadaljnjem besedilu: inšpektor).

Inšpektor mora imeti univerzitetno ali visoko strokovno izobrazbo ustrezne smeri, zahtevane delovne izkušnje in strokovni izpit za inšpektorja. Za posamezna področja nadzora mora imeti v skladu s posebnimi predpisi dodatna znanja ali ustrezno specializacijo. Vsebinsko dodatnih znanj oziroma ustreznost specializacije predpiše minister.

Pri opravljanju inšpekcijskega nadzora mora imeti inšpektor službeno izkaznico in značko, ki ga pooblašata za opravljanje nadzora.

Posamezna dejanja v postopku pred izdajo odločbe z namenom ugotovitve spoštovanja zakonov in drugih predpisov, lahko opravljajo osebe, ki nimajo statusa zdravstvenega inšpektorja s tem, da odločbo na podlagi ugotovitev teh oseb izda zdravstveni inšpektor.